

اداره ملی احصائیه و معلومات

د احصائې او معلوماتو ملي اداره

NSIA

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

سال ۱۳۹۵
تحلیل و گزارش

unicef

د هر ماشوم لپاره
برای هر طفل

OPHI
Oxford Poverty & Human
Development Initiative

UNIVERSITY OF
OXFORD

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵

تحلیل و گزارش

جمهوری اسلامی افغانستان
اداره ملی احصائیه و معلومات

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵: تحلیل و گزارش

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ توسط اداره ملی احصائیه و معلومات دولت جمهوری اسلامی افغانستان با کمک تخنیکی نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد واقع در دانشگاه آکسفورد تطبیق گردید.

این نشریه با کمک مالی صندوق حمایت از اطفال سازمان ملل متحد (یونیسف) تهیه گردیده است. محتویات این نشریه مسئولیت عمده اداره ملی احصائیه و معلومات و نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد بوده و به هیچ صورت بیانگر دیدگاه‌های صندوق حمایت از اطفال سازمان ملل متحد نیست. برای معلومات بیشتر لطفاً به مراجع زیر ارتباط گیرید:

اداره ملی احصائیه و معلومات

وب: www.nsia.gov.af

ایمیل: mail@nsia.gov.af

نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد

وب: www.ophi.org.uk

ایمیل: ophi@qeh.ox.ac.uk

صندوق حمایت از اطفال سازمان ملل متحد (یونیسف) در افغانستان

وب: www.unicef.org/afghanistan

ایمیل: kabul@unicef.org

© حق نشر اداره ملی احصائیه و معلومات ۱۳۹۸

سفارش مأخذ: اداره ملی احصائیه و معلومات ۱۳۹۸، افغانستان

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵، اداره ملی احصائیه و معلومات، کابل.

شابک: ۹۷۸-۹۹۳۶-۱-۰۳۰۹-۲

عکس روی جلد و صفحه ی عنوان: عباس فرزامی/ نهاد مشوره دهی رومی / بانک جهانی / Flickr CC BY-NC-ND

طراح: احمد فرین صادق | اداره ملی احصائیه و معلومات - ماریت کیویلو | نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد، دانشگاه آکسفورد
چاپ کابل، افغانستان

پیشگفتار

شورای عالی کاهش فقر صلاحیت نشر شاخص فقر چند بُعدی ملی را به اداره ملی احصائیه و معلومات تفویض نمود. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان متمم شاخص فقر پولی بوده و محرومیت‌هایی را نشان می‌دهد که مردم افغانستان در عرصه‌های مختلف زندگی تجربه کرده‌اند. این گزارش در مطابقت با برنامه‌های اولویت ملی و چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان ترتیب گردیده است. هر دو سند مذکور تدوین پالیسی‌های مبتنی بر شواهد را اولویت داده تا بر فقر، محرومیت و تبعات آنها که دهه‌ها مردم ما از آن رنج برده‌اند فایق آییم. این گزارش، دولت افغانستان را در بخش‌های تخصیص بودجه و انسجام و هماهنگی پالیسی‌ها فوق‌العاده کمک می‌کند. به تاسی از تفویض صلاحیت شورای عالی کاهش فقر، این گزارش، نشر اولین شاخص فقر چند بُعدی افغانستان، نتیجه سعی و تلاش اداره ملی احصائیه و معلومات به همکاری نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد می‌باشد. آموزش‌ها، حمایت‌تخنیکی و تشریک مساعی مستقیم نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد برای نشر این گزارش از اهمیت کلیدی برخوردار بوده است. اداره ملی احصائیه و معلومات مسرت داشته و باورمند است که نتایج گزارش فقر چند بُعدی افغانستان برای انکشاف پالیسی‌های موثر کاهش فقر برای مردم افغانستان مفید و سودمند واقع گردد.

احمد جاوید رسولی

رئیس عمومی
اداره ملی احصائیه و معلومات

مسرت دارم که با همکاران ما در اداره ملی احصائیه و معلومات که شاخص فقر چند بُعدی افغانستان را طرح کردند، همکاری نموده و از ایشان آموختم. به اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵، شاخص فقر چند بُعدی افغانستان شاخص های جنسیتی تعلیم و تحصیل و شاخص های موثر استخدام و امنیت را بطور مبتکرانه در بر دارد. همچنان این گزارش تحلیل فقر اطفال را نیز شامل میباشد.

هدف از شاخص فقر چند بُعدی افغانستان تهیه یک ابزار بارز جهت ایجاد هماهنگی میان فعالین و برنامه هایی که برای کاهش انواع متفاوت فقر فعالیت دارند، انسجام آنها تحت یک چتر و ایجاد یک قوه محرک فراگیر میباشد. همچنان شاخص فقر چند بُعدی افغانستان در مورد فعالیت های غیر متمرکز با ارائه ارقام و جزئیات چالش های ولایتی معلومات فراهم میکند. زمانیکه شاخص فقر چند بُعدی افغانستان در سروی های آینده تجدید گردد این زمینه را فراهم خواهد ساخت تا فعالین از پیشرفت قابل ملاحظه ی کار هایشان آگاهی حاصل نموده و در مورد تطبیق مؤثر پالیسی های جامع شواهد جدید را فراهم خواهد ساخت.

سبینا الکابر
رئیس

نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد، دانشگاه آکسفورد

حسب الله موحد
معاون مسلکی
اداره ملی احصائیه و معلومات

سپاسگزاری

از جلالتمآب رئیس جمهور و اعضای شورای عالی کاهش فقر بخاطر اعتماد شان بالای اداره ملی احصائیه و معلومات جهت تکمیل یک امر خطیر یعنی ایجاد اولین شاخص فقر چند بُعدی افغانستان از صمیم قلب سپاسگزاریم. طرح شاخص فقر چند بُعدی افغانستان بر اساس چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و نیز با مشوره بسیاری از وزارتخانه ها صورت گرفته است. از وزارتخانه های محترم اقتصاد، انکشاف دهات، صحت عامه، معارف، کار و امور اجتماعی، مالیه و اداره مستقل ارگان های محلی بخاطر اشتراک شان در جلسات مشورتی شاخص فقر چند بُعدی متشکریم. مزید بر آن از همکاران ما در نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد از پوهنتون آکسفورد و شبکه همتای فقر چند بُعدی خیلی سپاسگزاری می کنیم که جزئیات تخنیکی را جهت محاسبه شاخص فقر چند بُعدی، همچنین مطالعات موردی در مورد چگونگی تطبیق شاخص فقر چند بُعدی ملی سایر کشور ها منحیث احصائیه های رسمی و استفاده از آن جهت طرح پالیسی هایی که سبب تسریع روند کاهش فقر می شود، را با ما شریک ساختند. تشکرات گرم و خالصانه خود را از جامعه کمک کنندگان بین المللی، بانک جهانی و اتحادیه اروپا جهت سرمایه گذاری بالای ارقام و پالیسی های اجتماعی و همچنان از یونیسف بخاطر حمایت قوی و متقابل شان جهت محاسبه شاخص ملی فقر چند بُعدی افغانستان با مالکیت ملی که منجر به ادغام پالیسی ها و کاربرد موثر آن ها می گردد، ابراز می نماییم.

خلاصه

همچنین بر اساس مشوره های گسترده میان نمایندگان با صلاحیت وزارتخانه ها و ادارات دولتی، طرح شده است.

این مشوره ها شامل جلسات انفرادی با کارشناسان و میز مدور می گردد که توسط اداره ملی احصائیه و معلومات و وزارت اقتصاد انجام شده است. یک دوره آموزشی یک هفته ای در اداره ملی احصائیه و معلومات (قبلاً به نام اداره مرکزی احصائیه یاد می شد) تدویر گردید، متعاقباً دو کارمند ارشد احصائیه در کورس آموزشی تشدید سنجش و تحلیل فقر چند بُعدی که توسط نهاد فقر و انکشاف بشری آکسفورد در پوهنتون آکسفورد تدویر یافته بود، اشتراک نمودند. سپس ورکشاپ آموزشی دیگر در رابطه به استفاده از شاخص فقر چند بُعدی ملی برای موضوعاتی چون بودجه سازی، هماهنگی پالیسی ها و پالیسی های سکتوری نیز توسط اداره ملی احصائیه و معلومات برگزار شد. مقیاسات پیشنهادی با استفاده از ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان انکشاف داده شده و بر اساس آن تحلیل همه جانبه صورت گرفته است. شورای عالی کاهش فقر یکی از این مقیاسات را انتخاب نموده و برای اداره ملی احصائیه و معلومات وظیفه سپرد تا شاخص فقر چند بُعدی ملی را برای افغانستان طی شش ماه با استفاده از همان پنج بُعد به عنوان مقیاس انتخاب شده، نشر کند. کار گسترده جهت ایجاد شاخص های خاص و آزمایش مقیاسات نهایی صورت گرفت تا اطمینان حاصل گردد که شاخص های مذکور قابل قبول بوده و ابزار مناسب برای پالیسی می باشند.

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان شامل پنج بُعد و ۱۸ شاخص است که از طریق یک پروسه مشورتی با پالیسی سازان سطوح بالا و کارشناسان تخنیکي کشور انتخاب شده است. این انتخاب بیانگر اولویت های پالیسی در کشور و ارقام موجود در سروی وضعیت زندگی در افغانستان است.

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان از یک طرح وزن مساوی ۱/۵ به هر یک از پنج بُعد شامل معارف، صحت، ستندرد زندگی، کار، و تکان ها استفاده شده است. برای ابعاد معارف و تکان، دو شاخص دارای وزن مساوی ۱/۲۰ می باشند؛ درحالی که وزن شاخص های حضور یابی در مکتب و امنیت مساوی به ۱/۱۰ است. حضور یابی اطفال در مکاتب و سال های تعلیم بزرگ سالان (ترکیبی از مردان و زنان) از لحاظ اهمیت تقریباً مساوی است و شاخص

این گزارش شاخص فقر چند بُعدی جمهوری اسلامی افغانستان را ارایه می دارد که یکی از بخش های احصائیه رسمی جدید و ثابت فقر چند بُعدی بوده و مکمل شاخص های فقر پولی است. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان انعکاس دهنده اولویت های موجود در چارچوب ملی صلح و انکشاف ملی افغانستان ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ می باشد. در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، فقر به شکل چند بُعدی مطرح شده و کاهش فقر اولویت اصلی محسوب گردیده است. اولویت عمده چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان این است تا از انشعاب پالیسی ها جلوگیری شده و پالیسی ها و شواهد به شکل هماهنگ پیوند گردند. شاخص فقر چند بُعدی یک وسیله مناسب جهت حمایت از چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان می باشد، زیرا در بسیاری از کشورها برای بهبود پالیسی سازی، هماهنگی، تخصیص بودجه و نیز برای نظارت و ارزیابی اهداف بلند پروازانه، جهت تسریع کاهش فقر مورد استفاده قرار گرفته است.

شاخص ملی فقر چند بُعدی افغانستان براساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ که توسط اداره ملی احصائیه و معلومات انجام شده است، تحلیل گردیده است.

نمره شاخص فقر چند بُعدی سال ۱۳۹۵، ۰٫۲۷۲ بوده و نشان می دهد که افراد فقیر در افغانستان بیش از ۲۷ فیصد از محرومیت هایی را تجربه می کنند که اگر تمام نفوس در تمام شاخص ها محروم باشند. نسبت سرانه فقر چند بُعدی ۵۱٫۷ فیصد تثبیت شده است. شاخص فقر چند بُعدی مکمل میزان فقر پولی افغانستان می باشد. یافته های ما نشان می دهد، افرادی که از لحاظ پولی فقیر هستند، حتمی نیست که از لحاظ چند بُعدی فقیر باشند. در واقع، با آن که ۵۱٫۷ فیصد مردم از لحاظ شاخص فقر چند بُعدی فقیر اند، ولی از لحاظ پولی ۵۴٫۵ فیصد فقیر می باشند، فقط حدود ۳۶٫۳ فیصد مردم در افغانستان نظر به هر دو مقیاس فقیر اند. هر دو مقیاس ضرورت است تا فقر را به طور کامل با تمام اشکال و ابعاد آن روشن سازد.

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان مستقیماً بر اساس اولویت های اسناد اساسی ملی مانند چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و برنامه های دارای اولویت ملی و

نورستان و بادغیس به ۸۰,۲ و ۸۵,۵ فیصد رسیده است. با این حال، با در نظر گرفتن حجم نفوس در هر ولایت، هرات و ننگرهار بیشترین تعداد فقرا را دارا می باشند.

فقر چند بُعدی، الگوهای مختلف را در مجموعه ای از مشخصات اجتماعی و اقتصادی نشان می دهد. نزدیک به ۳۳,۲ فیصد از افرادی که در خانوار های چهار نفری یا کمتر از آن زندگی می کنند فقیر اند، در حالی که این رقم در خانوار های که دارای ۱۵ عضوی یا بیشتر از آن ۶۰,۲ فیصد می باشد. فقر چند بُعدی در خانوار های که تحصیلات کم دارند، بیشتر است. بیش از ۶۰ فیصد مردم در خانوار های زندگی می کنند که در آن رئیس خانوار هیچ تحصیلی ندارد، در حالی که فقط یک نفر از چهار نفر فقیر تثبیت شده که رئیس خانوار شان دارای تحصیلات اوسطه یا بالاتر بوده است. از لحاظ گروه های سنی، فقر چند بُعدی بیشتر در میان اطفال شایع است. به طور کامل، ۵۶,۴ فیصد از اطفال ۰-۱۷ ساله فقیر هستند، در حالی که کمتر از ۴۹ فیصد از افراد ۱۸ ساله و بالاتر آن، از لحاظ چند بُعدی فقیر اند.

انگیزه کلیدی برای طرح شاخص فقر چند بُعدی در افغانستان این است تا پالیسی های مبتنی بر شواهد که باعث سرعت در کاهش فقر می شود رهنمایی گردد. از جمله سفارشات مهم پالیسی، نیاز به تمرکز روی اطفال است؛ زیرا آنها گروه آسیب پذیر هستند که سطح بلند فقر آنها در آینده چالش های فراوانی را برای تمام کشور ایجاد خواهد کرد. اقدامات برای بهبود صحت اطفال، تعلیم و تحصیل، فرصت های شغلی و چانس زنده ماندن نیز بر روی توان بالقوه آنها در آینده تاثیر می گذارد، از اینرو باید در پروگرام های انکشافی بین السکتوری یک اولویت باشد. یکی از ملاحظات کلیدی دیگر این است که محرومیت ها به هم وابسته اند، بنابراین تاکید بر طرح پالیسی های منسجم مطرح میگردد. پیشرفت ها از لحاظ حضوریابی در مکتب، کمک در ولادت ها و مصونیت غذایی واضحاً باید اجزای اولویت های این برنامه ها باشند.

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان همچنان می تواند راهنمایی های جهت تخصیص بودجه مبتنی بر شواهد را در تمام پالیسی های کلیدی اجتماعی و سرمایه گذاری های زیربنایی فراهم سازد. تخصیص بودجه باید سطح فقر را منعکس سازد و در عین حال، به منظور ایجاد انگیزه های

های تعلیم بزرگ سالان به تفکیک جنس، نتایج بزرگسالان را روشن می کند. بالاخره، در رابطه به ابعاد تکان ها، امنیت در افغانستان، جنبه حیاتی امنیت فردی را در برابر خشونت پوشش می دهد، در حالیکه تولید و عاید مربوط به مشکلات ناگهانی اقتصادی می گردد. یک فرد زمانی به عنوان فقیر شناخته می شود که در ۴۰ فیصد یا بیشتر از ابعاد و شاخص های وزن شده محروم باشد. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان مورد ارزیابی قرار گرفته و از لحاظ تخنیکی یک محدوده قابل اعتماد وزن ها و سرحد فقر دریافت گردیده است.

تخمین سال ۱۳۹۵ نشان می دهد که ۵۱,۷ فیصد افغانها در فقر چند بُعدی زندگی می کنند. به طور اوسط، شدت فقر چند بُعدی ۵۲,۵ فیصد است و معنی می دهد که به طور اوسط افغان ها در ۵۲,۵ فیصد از ۱۸ شاخص وزن شده که شاخص فقر چند بُعدی افغانستان را تشکیل می دهند، محروم اند. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان، منحنی حاصل ضرب فیصدی فقرا و اوسط شدت فقر، ۰,۲۷۲ برآورد شده است.

شاخص فقر چند بُعدی ۰,۲۷۲ افغانستان به این معنی است که در سال ۱۳۹۵ افراد فقیر ۲۷,۲ فیصد محرومیت ها را تجربه کرده اند، که هرگاه تمام افغان ها آنها را تجربه می کردند، ایشان فقیر و یا از تمام شاخص ها محروم می بودند. محرومیت از لحاظ حضور در مکاتب (۱۴,۱ فیصد) و کمک در ولادت (۱۲,۵ فیصد) بیشترین ارزش را در شاخص فقر چند بُعدی افغانستان دارا می باشند. علاوه بر آن، هرچند میزان وقوع شاخص فقر چند بُعدی و فقر پولی مشابه است، ولی بین این دو معیار، مطابقت کامل وجود ندارد. به طور خاص، حدود ۱۶ فیصد نفوس از لحاظ پولی فقیر نیستند ولی از لحاظ چند بُعدی فقیر هستند. بنابراین، شاخص فقر چند بُعدی افغانستان یک مکمل مفید از دیدگاه فقر پولی می باشد، زیرا باعث می شود افرادی که فقیر هستند ولی توسط معیار پولی در نظر گرفته نشده اند، این معیار نشان می دهد که چطور آنها به طور واقعی در ۱۸ شاخص فقیر هستند. شکل و ساختار فقر چند بُعدی در هر کشور متفاوت است. میزان فقر شهری ۱۸,۱ فیصد و میزان فقر دهاتی ۶۱,۱ فیصد می باشد. برآورد شده است که ۸۹ فیصد نفوس کوچی در فقر چند بُعدی زندگی می کنند. تفاوت های بزرگ در بین ولایات نیز ملاحظه شده است. ۱۴,۷ فیصد نفوس کابل فقیر هستند، درحالی که میزان فقر در

بُعدی خود شده اند، زیرا با استفاده از شواهد شاخص فقر چند بُعدی عین بودجه به صورت مؤثر به مصرف می رسد. بنابراین این سند شامل سؤالات سروی شاخص فقر چند بُعدی به عنوان یک ضمیمه است تا سروی های آینده بتوانند آنها را به سادگی استفاده نموده و ارزیابی مداوم از سرعت کاهش شاخص فقر چند بُعدی افغانستان در آینده ارایه دهند.

قوی برای کاهش فقر، پالیسی ها و عملکرد های خوبی در کوتاه مدت داشته باشد. بنابراین برای ایجاد چنین انگیزه ای شاخص فقر چند بُعدی افغانستان باید به طور مرتب تجدید شود، پس شاخص های فقر چند بُعدی - که در ضمیمه ۳ ذکر شده اند - باید در سروی عاید و مصرف خانوار و سروی وضعیت انکشافی افغانستان شامل گردد. نظارت مکرر باعث ایجاد شفافیت و آگاهی شده آ کاهش خلاء انکشاف را تسریع میکند.. کشورهایمانند کولمبیا، که از شاخص فقر چند بُعدی به صورت مکرر نظارت کرده و سالانه آنرا تجدید می کنند، قادر به کاهش سریع شاخص فقر چند

فهرست مطالب

iii	پیشگفتار
v	سپاسگزاری
vi	خلاصه
i	۱. مقدمه
۳	۲. میتودولوژی
۳	۱.۲ مبانی میتودولوژی شاخص فقر چند بُعدی افغانستان
۴	۲.۲ طرح شاخص فقر چند بُعدی افغانستان
۶	۳.۲ ارقام تحلیل: سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۷	۳. نتایج
۸	۱.۳ شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان: نتایج کلیدی
۹	۲.۳ تقسیم بندی به تفکیک شهری، دهاتی، کوچی و ولایات
۱۷	۳.۳ قوت نتایج در برابر استفاده از سایر سرحدات فقر
۲۰	۴.۳ فقر چند بُعدی و فقر پولی
۲۱	۵.۳ عملکرد در رابطه به حجم خانوار
۲۳	۶.۳ عملکرد در رابطه به تعلیم و تحصیل رئیس خانوار
۲۶	۴. شاخص فقر چند بُعدی در بین اطفال و سایر گروپ های سنی
۳۳	۵. قدم های بعدی
۳۵	منابع
۳۷	ضمیمه
۳۷	ضمیمه ۱ نقشه های فقر
۳۹	ضمیمه ۲. شاخص فقر چند بُعدی: یک نسبت سرانه تعدیل شده
۴۱	ضمیمه ۳: پرسشنامه استفاده شده برای سنجش شاخص فقر چند بُعدی

۱. مقدمه

«فقر در افغانستان چند بُعدی است که به تفکیک منطقه، جنسیت و دسترسی به راه های خروج آن متفاوت است»

چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان ۱۳۹۶-۱۴۰۰

شاخص فقر چند بُعدی ملی تا حال به عنوان یک ابزار پالیسی سازی در بسیاری از کشورها مانند مکزیکو، بوتان و کولمبیا که در سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰ شروع شده است و از آنجا به بیش از ۱۸ کشور گسترش یافته است. آموختن از مشاهدات، ارقام و تحلیل های اعضای شبکه همتای فقیر بُعدی جنوب-جنوب مشخص شده است، جایی که اراده سیاسی و سازمانی وجود داشته باشد، استفاده از شاخص فقر چند بُعدی ملی می تواند در ساحات ذیل تسهیل کننده واقع گردد.

- **غلبه بر چند پارچه گی** - به واسطه ایجاد ارتباط قابل مشاهده در بین شاخص ها و فراهم سازی یک معیار منسجم که وزارتخانه های مختلف بتوانند به طور مستقیم از آن استفاده نموده و تحلیل نمایند.
- **افزایش پاسخگویی** - به واسطه نظارت بر روند هر جزء شاخص در طول زمان، تجزیه به تفکیک ولایات و همچنین نظارت گرایش ها در بین فقرا که حداقل ۴۰ فیصد از محرومیت های ممکن در عین زمان تجربه می کنند.

- **معرفی پالیسی های مناسب** - با ارائه معلومات تفصیلی و کارآمد پالیسی ها، می تواند تخصیص بودجه را به تفکیک سکتور و منطقه فراهم سازد و همچنان به منظور تعدیلات به موقع پالیسی ها، هدف گیری و هماهنگی در بین سکتور ها و سطوح مختلف دولت را ممکن می سازد.

طوری که این نیاز ها در افغانستان مشهود اند، آنها در ذیل بیشتر به طور مشخص تر تشریح می گردند.

این گزارش نشان دهنده شاخص فقر چند بُعدی جمهوری اسلامی افغانستان است که احصائیه جدید، رسمی و دایمی فقر چند بُعدی می باشد که شاخص فقر مصرفی را تکمیل می کند.

اولویت فقر با تمام اشکال آن: حرکت به منظور انکشاف شاخص فقر چند بُعدی ملی از چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان ۱۳۹۶-۱۴۰۰ با اولویت های موجود در آن، انگیزه گرفته است. در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان فقر به صورت چند بُعدی شناخته شده است. از این رو، پلان استراتژی پنج ساله پیشرو، چشم انداز وسیع تر رفاه و خود کفایی افغانستان را که نسبت به معیارات ارائه می نماید. علاوه بر آن، کاهش فقر به یک اولویت اصلی تبدیل شده است: «اهداف اصلی دولت ما کاهش فقر و تأمین رفاه مردم ما است» (ص ۴). اجزای طرح شامل کار، امنیت، زیربناء، صحت، تعلیم و تحصیل، ارائه خدمات و تکنالوژی می باشد. بنابراین طبیعی است که معیار فقر سنتی حالا با یک شاخص فقر چند بُعدی تکمیل می شود و پیشرفت را در تمام بخش ها این اهداف غیر پولی نشان می دهد.

پالیسی جامع: علاوه بر آن، اولویت اصلی چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان این است که شواهد و پالیسی ها را از شکل مجزا و منفرد به صورت منسجم، پیوند دهد. دیدگاه چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان با کلمات ذیل خاتمه می یابد: «دستیابی به این اهداف مستلزم تلاش جمعی جهت غلبه بر چند پارچه گی، افزایش پاسخگویی و معرفی پالیسی های مناسب برای رشد پایدار است» (ص ۳).

روند طرح شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان: بر مبنای همسان سازی بین چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان با فهم چند بُعدی فقر و انگیزه سراسری ملی برای کاهش فقر در بین سال های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ امکان پذیر است، اداره ملی احصائیه و معلومات مصمم است تا یک اساس را از سروی وضعیت زندگی در افغانستان سال ۱۳۹۵ انتخاب کند و سپس دور های بُعدی سروی را انجام داده تا از طریق آن شاخص فقر چند بُعدی افغانستان به طور متداوم سنجش گردد و از آن جهت مدیریت تغییر و تجدید پالیسی های مبتنی بر شواهد استفاده گردد. بر علاوه ماهیت عمومی، تفکیک پذیری و ساده بودن، شاخص فقر چند بُعدی افغانستان در نظر دارد تا موفقیت ها و چالش هایی را که مردم در سراسر مناطق و گروپ های مختلف اجتماعی در افغانستان تجربه می کنند، واضح سازد.

این سند شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان را ارایه می دارد. شاخص های آن طوری انتخاب شده اند که یک بینش واضح را ارایه دارد که چگونه برنامه هایی را طرح کنیم که عملاً فقرا را هدف قرار داده و اولویت ملی را برای کاهش یا نابود کردن فقر چند بُعدی تعقیب کند. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان طوری طرح شده است که بخاطر نظارت و ارزیابی پلان ها و پروگرام ها در سطح ملی و ولایتی و همچنین جهت طرح، اهداف و هماهنگی پالیسی ها مورد استفاده قرار گیرد.

تخصیص بودجه: شاخص فقر چند بُعدی به عنوان یک شاخص پیشگام برای دریافت نتایج برنامه های اصلی وزارتخانه ها و اولویت ها عمل می کند. این شاخص در بسیاری از کشورها برای تخصیص بودجه به تفکیک سکتور ها و ساحات کوچک استفاده می شود، این هماهنگی بین بودجه و شواهد در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان تذکر رفته است و چنین بیان می دارد: "هماهنگ کردن کابینه، اولویت های پالیسی و بودجه، قلب استراتژی انکشاف ملی ما است. این هماهنگی، بر چندگانگی های گذشته با استفاده از یک دیدگاه جامع تبدیل پالیسی ها به مصارف مؤثر، غلبه خواهد کرد" (ص ۱۲).

اتحاد و هماهنگی: چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان همچنان خواستار توجه به این موضوع است که چگونه تعهدات قوی جهت کاهش فقر در تمام اشکال آن در بسیاری از اولویت های دولت متحد و هماهنگ ساخته شود. "تمام برنامه های دارای اولویت ملی باید دیدگاه های خود را طوری طرح کنند که فقر را کاهش داده و پالیسی های جنسیت را حمایت کنند" (ص ۱۲). مشخص است که "در طول سال های طولانی جنگ، یک سرمایه گذاری متمرکز جهت کاهش فقر وجود نداشته است" (ص ۲۱).

اقدام شهروندی: میثاق ملی شهروندی شوراهای قادر می سازد تا اولویت ها و پاسخ ها به نیازهای انکشافی خویش را شکل داده که رهبری آن در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان تصریح شده است. میثاق ملی شهروندی نقطه متقابل کلیدی و شریک مهم گفتگو برای کار جهت کاهش فقر چند بُعدی بوده؛ زیرا نگرانی ها در مورد آب، صحت، تعلیم و تحصیل (دسترسی و کیفیت) و برق هم در میثاق ملی شهروندی و هم در شاخص فقر چند بُعدی ملی انعکاس یافته است. علاوه بر آن، اقدامات این شوراهای، به سرعت و به طور قطعی، باعث تسریع در کاهش فقر چند بُعدی می گردد.

زنان و اطفال: به طور طبیعی، یک شاخص ملی فقر باید همه گروپ ها را پوشش داده و پاسخ ارائه کند. با این وجود، ضرورت توانمند سازی زنان که رهبریت آنان محرومیت های زیادی را به طور مؤثر جبران خواهد کرد، در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، منجبت یک بحث بنیادی برای کاهش فقر بیان شده است. بنابراین هر گونه مقیاس فقر چند بُعدی باید موفقیت پالیسی های جنسیتی را نشان دهد. بر علاوه، مشخص شده است که فقر اطفال "بسیار زیان آور" است (ص ۷)؛ از این رو اندازه گیری فقر چند بُعدی باید به منظور رفع این نیازها صورت گیرد.

۲. میتودولوژی

شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان با استفاده از روش الکایر-فوستر برآورد شده است. این فصل روش مذکور را به صورت عموم همراه با طرح معیار ها و مجموعه ارقام مورد استفاده برای سنجش آن ارائه می دارد. این فصل شامل موضوعات ذیل می باشد:

۱.۲ مبانی میتودولوژی شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

۲.۲ طرح شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

۳.۲ ارقام برای تحلیل: سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

۱.۲ مبانی میتودولوژی شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان با استفاده از روش الکایر-فوستر محاسبه می شود و شامل محاسبه همزمان محرومیت های بوده که بالای زندگی یک فرد اثرات منفی دارد. روش الکایر-فوستر به ساختن نمایه محرومیت فردی کمک می کند و با استفاده از آن، افراد فقیر چند بُعدی را می توان تشخیص کرد. تعداد افرادی که در فقر چند بُعدی زندگی می کنند و شدت فقر آنها در ارزش شاخص فقر چند بُعدی ترکیب شده است.

با استفاده از این روش، شاخص فقر چند بُعدی افغانستان، محرومیت را به طور همزمان در ۱۸ شاخص منعکس می سازد که شاخص های مذکور بر اساس تحلیل های وسیع و موجودیت ارقام، انتخاب شده اند. برای شناسایی این که آیا یک فرد در افغانستان در یک شاخص محروم است یا خیر، یک سرحد برای هر شاخص، تعیین شده است. این سرحد مجموعه ای از ۱۸ متحول دوتایی (۰ یا ۱) را برای هر فرد ایجاد می کند، هرگاه شخصی در یک شاخص محروم باشد، ارزش ۰ را به خود اختیار می کند، و در غیر آن صورت ارزش مذکور ۱ خواهد بود.

زمانی که مجموعه ای از متحولین دوتایی محاسبه گردید، هر فرد یک نمره محرومیت را بدست می آورد که به علامت (c) مشخص می گردد و نشان دهنده میزان محرومیت با درنظر داشت اهمیت نسبی هر شاخص در ساختار شاخص فقر چند بُعدی می باشد. نمره محرومیت (c) به این معناست که ارزش های بین ۰ (نشان دهنده محرومیت وزنی فرد نمی باشد) و ۱ (نشان می دهد که محرومیت های وزنی در تمام ۱۸ شاخص وجود دارد) را به خود اختیار می کند.

به منظور شناسایی افرادی که از فقر چند بُعدی در افغانستان رنج می برند، نمره محرومیت (c) با سرحد فقر یا ارزش K مقایسه می شود. همه افرادی معروض به محرومیت ها در تعدادی محرومیت های وزنی که مساوی و یا بزرگتر از این سرحد باشند به عنوان فقیر چند بُعدی شناخته می شوند.

وقتی افراد فقیر در افغانستان شناسایی گردید، شاخص فقر چند بُعدی از حاصل ضرب دو شاخص دیگر بدست می آید: نسبت سرانه چند بُعدی و شدت فقر چند بُعدی.

نسبت سرانه (H) نسبت نفوسی که از لحاظ چند بُعدی فقیراند.

شدت فقر (A) نشان دهنده نسبت شاخص های وزن شده است که در آنها به طور اوسط افراد فقیر چند بُعدی محروم اند.

شاخص فقر چند بُعدی این دو بُعد فقر را به صورت ذیل ترکیب می کند:

$$H \times A = \text{شاخص فقر چند بُعدی}$$

۲.۲ طرح شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان مجموعه ای از ابعاد، شاخص ها و سرحدات را استفاده می کند تا اولویت های آن را منعکس سازد، همان گونه که در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و میثاق ملی شهروندی و از طریق مشوره هایی که در فصل اول تشریح گردید، بیان شده است.

۱.۲.۲ ابعاد، شاخص ها و سرحدات محرومیت

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان شامل پنج بُعد و ۱۸ شاخص است که از طریق یک پروسه مشورتی با پالیسی سازان سطوح بالایی کشور و کارشناسان تخنیکی انتخاب شده است. این گزینه ها منعکس کننده اولویت های پالیسی و موجودیت ارقام اند. وزن ها برای هر شاخص، که اهمیت نسبی آنها را در شاخص فقر چند بُعدی نشان می

استفاده کرده است. این پنج بُعد و وزن های مساوی بین هر یک از آنها توسط شورای عالی کاهش فقر مورد تأیید قرار گرفته است. طرح پذیرفته شده وزن های مساوی برای هر یک از ابعاد، دلالت بر اهمیت یکسان نسبی برای هر یک از آنها دارد. هر شاخص در بُعد های صحت، استندرد های زندگی و کار دارای وزن مساوی می باشند. هر یک از دو شاخص صحت دارای وزن ۱/۱۰ می باشند. هر یک از شاخص های استندرد زندگی وزن ۳۰/۱ دارند؛ و هر یک از شاخص های کار دارای وزن ۱/۲۰ می باشد. دلیل آن این است که اهمیت شاخص به طور عموم تقریباً مساوی در نظر گرفته شده است. در بُعد های تعلیم و تحصیل و تکان ها، دو شاخص دارای وزن ۱/۲۰ می باشند؛ با این حال شاخص های مربوط به حضوریابی در مکاتب و امنیت دارای وزن مساوی ۱/۱۰ است. حضوریابی اطفال در مکاتب و سال های تعلیم بزرگ سالان (ترکیبی از مردان و زنان) از لحاظ اهمیت تقریباً مساوی هستند، اما شاخص سال های تعلیم بزرگ سالان به تفکیک جنسیت بخاطر محو تفاوت های جنسیتی ایجاد شده است.

در بُعد تکان ها، امنیت در شرایط افغانستان مصئونیت شخصی از خشونت را پوشش میدهد که جنبه حیاتی دارد، در حالیکه تولید و عاید شامل مصئونیت از تکان های ناگهانی اقتصادی می گردد. آزمایش های قوت وزن ها در بخش ۳.۳ نگاشته شده است.

دهد، بر اساس اولویت های متذکره انتخاب شده است (به جدول ۲.۱ مراجعه شود).

واحد تحلیل برای شاخص فقر چند بُعدی افغانستان، خانوار است. این رویکرد مراقبت و تشریک امکانات بین اعضای خانوار را فرض می نماید، بنابراین خانوار را به عنوان واحدی متشکل از افراد می داند که زندگی شان عمیقاً در هم آمیخته است.

به طور مثال، اگر یکی از اعضای خانوار بیکار باشد، اعضای دیگر خانوار را تحت تأثیر قرار می دهد. باید توجه داشت، این روش اجازه می دهد تا سنجش شامل شاخص هایی باشد که برای گروه های سنی خاصی مختص شده است (مانند حضوریابی در مکاتب یا عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش).

واحد تحلیلی که نتایج بر اساس آن گزارش و تحلیل شده است، فرد می باشد. این بدان معنی است که نسبت سرانه، فیصدی افرادی است که به عنوان فقیر شناخته شده اند.

۲.۲.۲ وزن ها

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان طرح وزندهی متداخل مساوی، با تخصیص وزن ۵/۱ به هر یک از پنج بُعد تعلیم و تحصیل، صحت، استندرد های زندگی، کار و تکان ها را

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ - تحلیل و گزارش

جدول ۲، ۱ ابعاد، شاخص ها و وزن های شاخص فقر چند بُعدی افغانستان

ابعاد فقر	شاخص	خانوار محروم است اگر...	وزن
صحت	مصونیت غذایی	هیچ سرحد و مصرف قابل قبولی غذا وجود ندارد	1/10
	ولادت به کمک افراد ماهر صحنی	هر زنی که در پنج سال قبل از مصاحبه حامله بوده و کمتر از چهار بار خدمات قبل از ولادت را انجام نداده یا ولادت در مرکز صحنی یا هم به کمک توسط داکتر و نرس صورت نگرفته	1/10
تعلیم و تربیه	حضور در مکتب	حداقل یک کودک 7-16 ساله در مکتب شرکت نمی کند یا هرگز نکرده است	1/10
	تعلیم انات	هیچ زنی بالاتر از ده سال مکتب ابتدائیه را تکمیل نکرده یا قادر به خواندن و نوشتن نیست	1/20
	تعلیم ذکور	هیچ مرد بالاتر از ده سال مکتب ابتدائیه را تکمیل نکرده یا قادر به خواندن و نوشتن نیست	1/20
	دسترسی به آب	به منابع آب بهبود یافته دسترسی ندارند [1]	1/30
معیارهای زندگی	فاضلاب	به تسهیلات سیستم فاضلاب بهبود یافته دسترسی ندارند [2]	1/30
	برق	هیچ منبع نور کافی وجود ندارد (به طور مثال آنجا روشنایی وجود ندارد، یا آن از شمع یا سوخت جامد می آید)	1/30
	سوخت پخت و پز	هیچ سوخت برای پخت پز کافی وجود ندارد (به طور مثال از مواد فاضله حیوانی، بقایای محصول زراعتی یا پخت و پز در خانه با استفاده از بوته ها، شاخه ها، هیزم یا زغال چوب انجام می شود) [3]	1/30
	مسکن	مسکن از مواد نامناسب سقف، کف و دیوار ساخته شده است [4]	1/30
	مالکیت دارایی و زراعت	دارای کمتر از 3 دارایی (یخچال، ماشین لباسشویی، جاروب برقی، بالون گاز، اتو، تلویزیون، تلفون همراه، ماهواره، بایسکل و موتورسایکل) یا اقلام زراعتی (زمین و مالدار) [5]	1/30
	وابستگی	حداقل یک نفر در خانوار برای معیشت شش نفر خانوار کار می کند	1/20
	بیکاری	هیچ کسی از خانوار در نیروی کار شاغل نیست	1/20
	کم کاری	یک یا چند نفر از خانوار با کم کاری مواجه است	1/20
کار	عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش	یک یا بیشتر افراد بین 17 تا 24 ساله وجود دارند که نه کار می کنند، و نه شامل تعلیم و تحصیل و آموزش هستند	1/20
تکان ها	تولید	یک یا چند تکان ذیل را تجربه کرده اند که تاثیر منفی شدید روی اعضای خانوار دارد: (i) کاهش آب آشامیدنی یا زراعتی، (ii) آفات و بیماری های زراعتی غیر معمول (iii) از دست رفتن شدید تولید تریاک، (iv) آفات غیرمعمول بالا مواشی، (v) کاهش دسترسی به چراگاه و یا کاهش دسترسی مسیر مهاجرت کوچی ها.	1/20
	عاید	یک یا چند تکان زیر را تجربه کرده اند که تاثیر منفی شدید روی اعضای خانوار دارد: (i) افزایش قیمت مواد غذایی، (ii) کاهش عاید خانوار یا (iii) کاهش قیمت مواد غذایی در مزرعه	1/20
	امنیت	یک یا چند مورد از موارد زیر به وقوع پیوسته است: (i) آنها از خشونت یا سرقت رنج می برند؛ (ii) آنها در ولسوالی ای که به شدت ناامن ارزیابی شده است زندگی می کنند؛ (iii) آنها بیجا شده اند؛ (iv) آنها پاسخ می دهند که اولویت دولت باید خلع سلاح شبه نظامیان محلی باشد یا این که امنیت محلی را افزایش دهد	1/10

[1] منابع بهبود یافته آنهایی هستند که توانایی تحویل آب بهبود یافته را به اساس ماهیت طراحی و ساختمان شان داشته باشد. این موارد شامل تأسیسات لوله کشی شده و منابع غیر لوله پی (مانند چاه های عمیق، چاه های محافظت شده و چشمه ها، آب باران و آب بسته بندی شده یا تحویل شده، از جمله توسط موثرهای تانکر). منابع آب آشامیدنی غیر بهبود یافته که در برابر آلودگی محافظت نشده اند، عبارت از چشمه ها و چاه های محافظت نشده هستند. کنگوری "بدون خدمات" آبهای سطحی، مانند دریاها، جوی ها، کانال های آبیاری و جوی ها را بیان می کند.

[2] سیستم فاضلاب بهبود یافته این طور تعریف می شود که مدفوع انسان را از تماس با انسان جدا می کند. این تسهیلات عبارتند از تکنالوژی تر (فلش و تشنابهای فلش دار متصل به فاضلاب، تانک سپتیک و یا تشناب های حفره پی) و تکنالوژی صحنی خشک (تشنابهای حفره پی دارای هواکش، تشنابهای حفره پی سرپوشیده با سلب و تشنابهای کمپوست).

[3] استفاده از سوخت های نامناسب (جامد) پخت و پز علت مستقیم آلودگی هوای خانوار است و به همین علت به طور مستقیم به امراض تنفسی، معلولیت و مرگ مرتبط است.

[4] مناسب بودن مربوط به دوام است. واحد مسکونی که دیوارهای خارجی، سقف و کف آن از مواد بادوام یا دیرپا ساخته شده است که ساکنان آن را از شرایط دشوار اقلیمی چون باران، گرما، سرما و رطوبت محافظت می کند. خشت پخته، کانکریت، خشت خام و سنگ، مواد بادوام در نظر گرفته شده اند. برای بام ها، چوب از جمله مواد با دوام محسوب است.

[5] یک فرد از لحاظ دارایی آنگاه محروم شناخته می شود که دارایی های خانوار ایشان کمتر از سه قلم زراعتی در نظر گرفته شده کمتر باشد.

۳.۲.۲ سرحدات فقر و محرومیت

برای تصمیم گیری در مورد اینکه آیا یک فرد محروم است و آیا فقیر است از دو نوع آستانه استفاده میشود که عبارت اند از: ۱) یک شاخص مشخص سرحد فقر (سرحد محرومیت، در جدول ۱، ۲ نشان داده شده است)، بر اساس آن یک فرد زمانی محروم محسوب می گردد که دستیابی او به آن شاخص، پایین تر از سرحد باشد و (۲) سرحد شاخص متقابل (سرحد فقر) که حداقل سهم محرومیت (نمره محرومیت) مورد ضرورت برای فقیر محسوب شدن یک فرد را تعیین میکند. در افغانستان، سرحد فقر یا ارزش k ، ۴۰ فیصد تعیین گردیده است، به این دلیل که سرحد مذکور معادل به محرومیت در دو بُعد و یا بیشتر از آن می باشد و یا هم معادل شاخص های وزن شده است. بدین ترتیب با مفهوم فقر در ابعاد مختلف همخوانی دارد. در پروسه برآورد شاخص فقر چند بُعدی، تمام سرحدات فقر به کار برده شده است و شکل ۳،۸ نتایج را برای تمام سرحدات فقر به تفکیک ولایت نشان می دهد.

۳.۲ ارقام تحلیل: سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

بخاطر سنجش فقر ملی از ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان سال ۱۳۹۵ استفاده شده است که طولانی ترین و جامع ترین منبع معلومات در مورد شرایط زندگی مردم در افغانستان می باشد. این پر ارزش ترین منبع اداره مرکزی احصائیه (فعلاً اداره ملی احصائیه و معلومات) است که شامل ۴۵ شاخص به شمول ۱۵ شاخص اهداف انکشاف پایدار می باشد.

نمونه گیری سروی وضعیت زندگی در افغانستان سال ۱۳۹۵ طوری صورت گرفته است که ارقام آن به سطح ملی و همچنان به سطح ولایتی نمایندگی کرده می تواند. به طور عموم، ۳۵ طبقه مشخص گردیده است که مساوی به تعداد ولایات در کشور (۳۴) جمع نفوس کوچی است. بخاطر اهداف تحلیل، نفوس کوچی ها به عنوان دهاتی و شهری در نظر گرفته نشده بلکه به عنوان یک ساحه مشخص مربوط به خودشان مدنظر گرفته شده است.

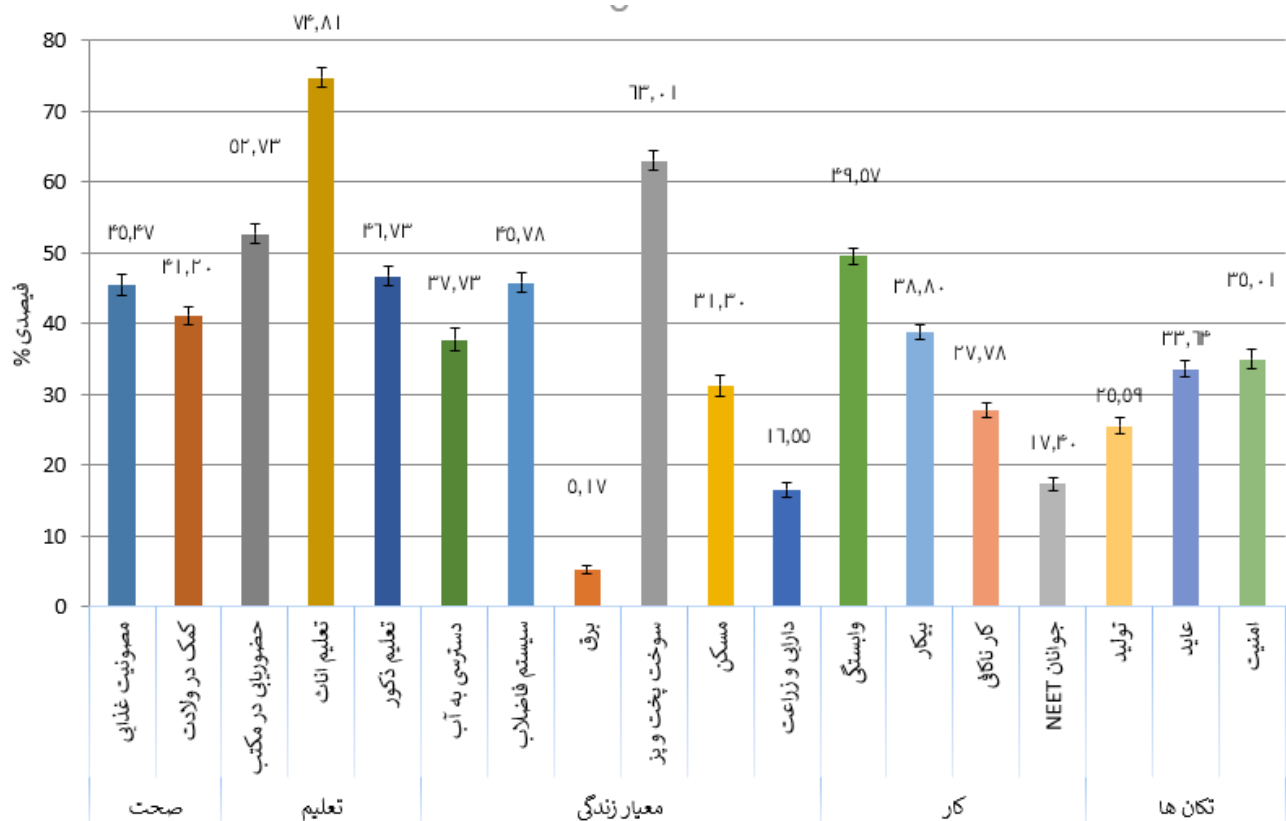
ارقام جمع شده در مورد تقریباً ۲۰،۰۰۰ خانوار و ۱۵۰،۰۰۰ شخص معلومات فراهم می کند. از جمله ۲۱۰۲ کلستر اصلی انتخاب شده در نمونه، ۳۰۴ (۱۴ فیصد) آن به دلیل نا امنی تحت پوشش قرار نگرفت. در مجموع ۱۷۱ کلستر تعویض گردید، بدین معنی که از ۲۱۰۲ کلستر اصلی انتخاب شده در نمونه ۱۹۲۶ کلستر (۹۲ فیصد) به طور مؤثر تحت پوشش قرار گرفت.

۳. نتایج

۱.۳ شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان: نتایج کلیدی،
 ۲.۳ تحلیل به تفکیک شهری، دهاتی، مناطق کوچی و ولایت ها
 ۳.۳ قوت نتایج با استفاده از سایر سرحدات فقر
 ۴.۳ فقر چند بُعدی و فقر پولی،
 ۵.۳ عملکرد حجم خانوار،
 ۶.۳ عملکرد بر مبنای تعلیم و تحصیل رئیس خانوار

این فصل جزئیات نتایج برآورد شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان را براساس معلومات سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ ارائه می دارد. در قدم نخست ما شاخص فقر چند بُعدی افغانستان و همچنان میزان فقر و شدت فقر را در میان فقرا ارائه می کنیم. سپس نتایج حاصل از تحلیل ارقام را به تفکیک خانوار و افراد ارائه می نمائیم. بخش سوم، آزمایش های قوت جهت انتخاب وزن ها و ارزش k را ارائه می کند. این فصل دارای بخش های ذیل است:

شکل ۱.۳ میزان فقر سانسور نشده ملی

۱.۳ شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان: نتایج کلیدی

پایه اصلی ساختار تحلیل فقر چند بُعدی مجموعه ای از نسبت های سرانه سانسور نشده است. این نسبت ها سرانه برای هر شاخص برآورد شده و نشان دهنده نسبت نفوسی است که آن ها در شاخص مربوطه محروم هستند، صرف نظر از وضعیت فقر آنها. طوری که شکل ۱، ۳ نشان می دهد، بیشترین محرومیت در سطح ملی، سال های تعلیم برای زنان (۷۰ فیصد از نفوس در این شاخص محروم اند)، سوخت برای پخت و پز (۶۳ فیصد)، حضوریابی در مکاتب (۵۳ فیصد) و وابستگی (۵۰ فیصد) است. از سوی دیگر، برخی از شاخص ها میزان بسیار پایین محرومیت را نشان می دهند. به ویژه، میزان محرومیت در برق (۰ فیصد) که کمترین درجه را در میان همه شاخص ها دارد و نسبتاً تعداد کمی مردم در شاخص عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش، محروم اند (۱۷ فیصد) همچنان در مالکیت دارایی و زراعت (۱۷ فیصد) محروم هستند.

مکمل نسبت سرانه سانسور نشده، در جدول ۱.۳.۱ ارقام عمده مربوط به شاخص فقر چند بُعدی افغانستان برای سال ۱۳۹۵، از جمله شاخص های قسمی آن نشان داده شده است: نسبت سرانه یا میزان فقر، H، که به نام میزان وقوع فقر (یا نسبت افرادی که به طور چند بُعدی فقیر شناخته شده اند) نیز یاد میشود و شدت فقر (یا نسبت وسطی شاخص های وزن شده که افراد فقیر در آن محروم هستند)، A. طوری که در جدول دیده می شود، وقوع فقر چند بُعدی تقریباً ۵۲ فیصد است. از آنجا که این برآورد بر

اساس نمونه صورت گرفته است، یک دامنه خطا در آن موجود می باشد. بنابراین ۹۵ فیصد فاصله اطمینان نیز در جدول ارائه شده است. این بدان معنی است که می توانیم با ۹۵ فیصد اطمینان بگوئیم که نسبت دقیق فقر چند بُعدی نفوس بین ۵۰،۳ و ۵۳،۱ فیصد می باشد.

اوسط شدت فقر ۵۲،۵ فیصد است که نشان میدهد هر فرد فقیر به طور اوسط چه سهمی از محرومیت ها را تجربه میکند. بدین معنی که هر فرد فقیر به طور اوسط در بیش از نصف شاخص های وزن شده محروم می باشند. ارزش واقعی شدت فقر با ۹۵ فیصد اطمینان بین ۵۲،۲ الی ۵۲،۹ فیصد است.

شاخص فقر چند بُعدی، که حاصل ضرب H و A است، دارای مقدار ۰،۲۷۲ می باشد. این بدان معنی است که افراد فقیر چند بُعدی در افغانستان ۲۷،۲ فیصد از مجموع محرومیت هایی را تجربه میکنند که اگر تمام مردم در تمام شاخص ها محروم میبودند تجربه می شد. شاخص فقر چند بُعدی ارقام رسمی فقر است تا اظهار کند که آیا فقر در طول زمان کاهش یا افزایش یافته است، زیرا پیشرفت در دو سطح H و A را مد نظر می گیرد. از دیدگاه های تحلیلی و پالیسی سازی مهم است که بدانیم شرایطی وجود دارد که در طول زمان مقدار یکی از آنها کاهش می یابد و نه دیگر آن، اما باید همیشه بخاطر داشت که هر دو مهم هستند. طور مثال اگر ما فقط نسبت سرانه را استفاده کنیم، ممکن است در بعضی از سال ها شاهد افزایش فقر باشیم، درحالی که اگر از شاخص فقر چند بُعدی استفاده

جدول ۲.۳ وقوع، شدت، و شاخص فقر چند بُعدی، ۱۳۹۵

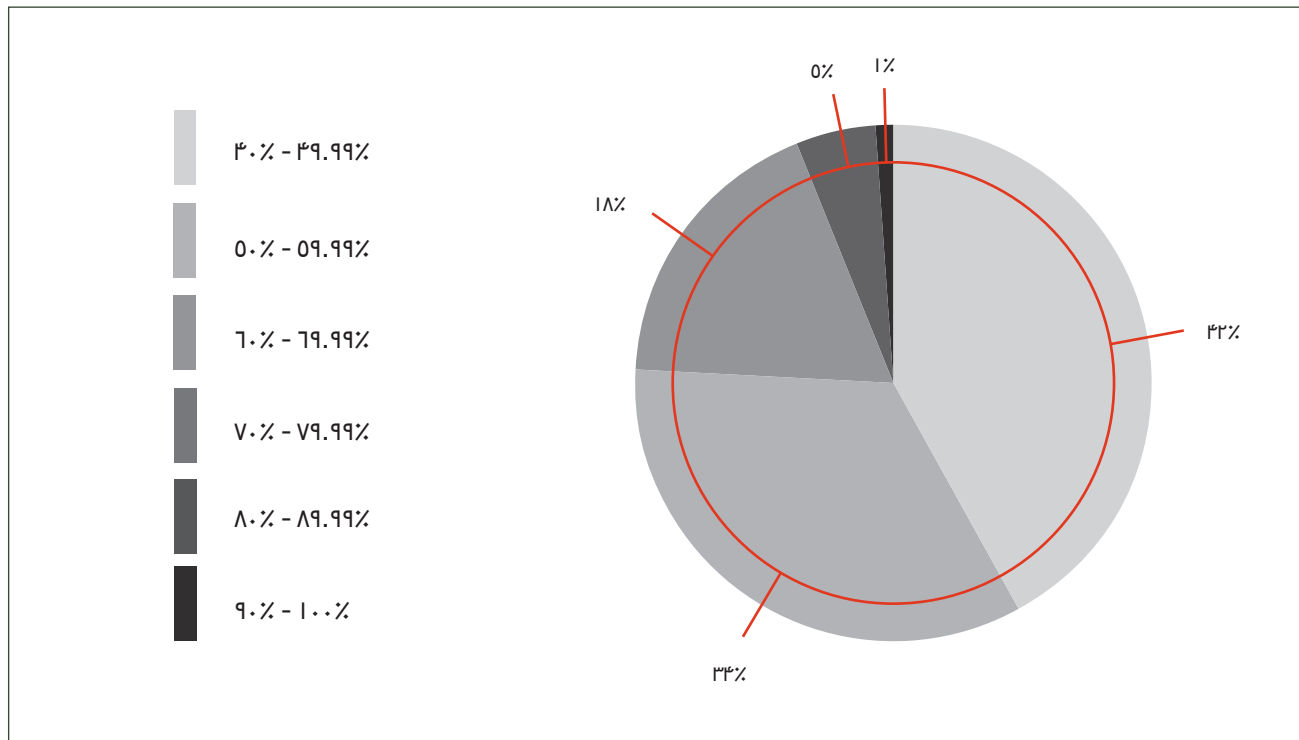
شاخص	مقدار	فاصله اطمینان (۹۵٪)		
(k) سرحد فقر				
شاخص فقر چند بُعدی	۰،۲۷۲	۰،۲۶۴	۰،۲۸	
نسبت سرانه (H، ٪)	۵۱،۷	۵۰،۳	۵۳،۱	
شدت (A، ٪)	۵۲،۵	۵۲،۲	۵۲،۹	

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

[۱] شایان ذکر است که در این شاخص خاص، ۳۷،۴ فیصد از نفوس در خانوارهایی زندگی می کنند که در آن هیچ شخصی در سن ۱۷ تا ۲۴ سالگی وجود ندارد. همچنان ۱۶،۱ فیصد نفوس ۱۷-۲۴ ساله به گروپ عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش، متعلق هستند. در نهایت، تفاوت های جنسیتی قابل تذکر است: در مقایسه با ۱۱،۲ فیصد جوانان مذکر، ۲۱ فیصد جوانان اناث را می توان به عنوان عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش (نییت) طبقه بندی کرد. این تقسیم بندی نشان می دهد که میزان جوانان اناث در مقایسه با همتایان ذکور شان، مستفید نشده اند.

کنیم، تصویر کاملتر کاهش فقر چند بُعدی را نشان می دهد - در صورتی که یک کاهش بس بزرگ در شدت فقر وارد شده باشد.

شکل ۲.۳ وقوع، شدت، و شاخص فقر چند بُعدی، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

شکل ۲.۳ نشان دهنده توزیع شدت فقر در میان فقرا است. این یک نظریه نمره محرومیت (وکتور c) را برای مقادیر مساوی یا بیشتر از ۴۰ فیصد ارائه می‌دارد، بنابراین به نفوسی اطلاق می‌شود که به طور چند بُعدی فقیر شناخته شده‌اند. در حدود ۴۲ فیصد تمام فقرا در افغانستان در پایین‌ترین سطح شدت قرار دارند که بین ۴۰ تا ۴۹,۹۹ فیصد می‌باشد. یک چهارم فقرا نمره محرومیت کمتر از ۶۰ فیصد را دارا می‌باشند. این موضوع دلالت بر آن دارد که پیشرفت بیشتر در شاخص فقر چند بُعدی یک هدف عمده پالیسی حتی در کوتاه مدت و میان مدت است، زیرا اکثر فقرا بسیار نزدیک به خط فقر چند بُعدی هستند. با این حال ۶ فیصد از فقرا بیشترین شدت فقر را تجربه می‌کنند، طوری که آنها در بیش از ۷۰ فیصد شاخص‌های وزن شده محروم هستند.

۲.۳ تقسیم بندی به تفکیک شهری، دهاتی، کوچی و ولایات

نفوس کوچی‌ها به عنوان یک ساحه مربوط به خودشان محسوب می‌شوند، زیرا آنها در سروی وضعیت زندگی در افغانستان به عنوان ساکنان مناطق دهاتی و شهری محسوب نشده‌اند. بنابراین، با استفاده از مشخصه تقسیم پذیری گروپ‌های فرعی شاخص فقر چند بُعدی، می‌

اوسط شدت فقر ۵۲,۵ فیصد است که نشان می‌دهد هر فرد فقیر به طور اوسط چه سهمی از محرومیت‌ها را تجربه میکند. بدین معنی که هر فرد فقیر به طور اوسط در بیش از نصف شاخص‌های وزن شده محروم می‌باشند. ارزش واقعی شدت فقر با ۹۵ فیصد اطمینان بین ۵۲,۲ الی ۵۲,۹ فیصد است.

شاخص فقر چند بُعدی، که حاصل ضرب H و A است، دارای مقدار ۰,۲۷۲ می‌باشد. این بدان معنی است که افراد فقیر چند بُعدی در افغانستان ۲۷,۲ فیصد از مجموع محرومیت‌هایی را تجربه میکنند که اگر تمام مردم در تمام شاخص‌ها محروم می‌بودند تجربه می‌شد. شاخص فقر چند بُعدی ارقام رسمی فقر است تا اظهار کند که آیا فقر در طول زمان کاهش یا افزایش یافته است، زیرا پیشرفت در دو سطح H و A را مد نظر می‌گیرد. از دیدگاه‌های تحلیلی و پالیسی‌سازی مهم است که بدانیم شرایطی وجود دارد که در طول زمان مقدار یکی از آنها کاهش می‌یابد و نه دیگر آن، اما باید همیشه بخاطر داشت که هر دو مهم هستند. طور مثال اگر ما فقط نسبت سرانه را استفاده کنیم، ممکن است در بعضی از سال‌ها شاهد افزایش فقر باشیم، درحالی که اگر از شاخص فقر چند بُعدی استفاده کنیم، تصویر کاملتر کاهش فقر چند بُعدی را نشان می‌دهد - در صورتی که یک کاهش بس بزرگ در شدت فقر وارد شده باشد.

جدول ۳.۳ فقر چند بُعدی به تفکیک مناطق دهاتی / شهری، ۱۳۹۵

شاخص	شهری			دهاتی		
	سهم نفوس (%)	مقدار	فواصل اطمینان (95%)	سهم نفوس (%)	مقدار	فواصل اطمینان (95%)
شاخص فقر چند بُعدی	25%	0.088	0.075 0.1	70%	0.312	0.313 0.33
نسبت سرانه (H, %)		18.1	15.7 20.5		61.1	59.7 62.6
شدت (A, %)		48.5	47.6 49.4		52.6	52.2 53

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

بُعدی هستند که در مقایسه با نسبت سرانه میزان فقر چند بُعدی شهری ۱۸,۱ فیصد خیلی زیاد است.

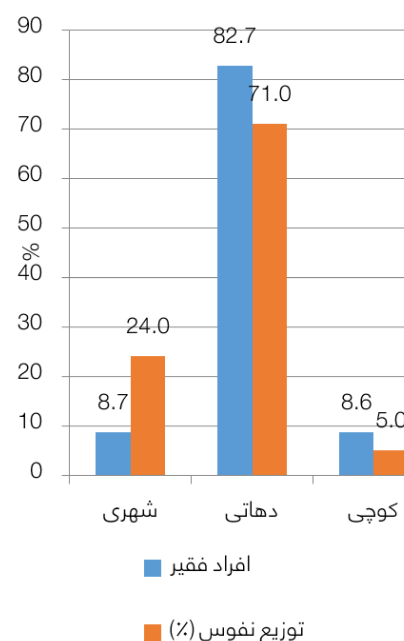
به طور اوسط افراد فقیر در مناطق دهاتی از شاخص های وزن شده در حدود ۵۳ فیصد محروم می باشند، رقمی که در مناطق شهری کمتر از ۵۰ فیصد است. در نتیجه شاخص فقر چند بُعدی در مناطق دهاتی ۰,۳۱۲ است، در حالی که در مناطق شهری ۰,۰۸۸ می باشد. کوچی ها ۵ فیصد نفوس افغانستان را تشکیل می دهند و سطح فقر که آنها به آن مواجه اند، توجه خاص را ضرورت دارد. اکثریت اعظم این مردم (۸۹ فیصد) در فقر چند بُعدی زندگی می کنند و به طور اوسط در بیش از ۵۱ فیصد از شاخص های وزن شده محروم اند. شاخص فقر چند بُعدی برای نفوس کوچی (۰,۵۰۰) بیشتر از مناطق دهاتی است، بنابراین آنها را می توان به عنوان دسته متحرکی از فقر در کشور در نظر گرفت. تا حدودی ممکن است شاخص های منتخب استندارد های زندگی را منعکس سازد. با این حال، برای اهداف پالیسی مفید است تا یک معیار سنجش عینی از نفوس کوچی ها داشته باشیم که با معیار سنجش مربوط به بقیه نفوس کشور یکسان است.

شکل ۳,۳، توزیع نفوس فقیر و عموم نفوس را به تفکیک محل اقامت و نفوس کوچی مقایسه می کند. اگر چه صرف ۵ فیصد از نفوس متعلق به کوچی ها می باشد، ولی تقریباً ۹ فیصد از مردم فقیر چند بُعدی مربوط به نفوس کوچی ها می گردد. این شکل کسانی را که در مناطق شهری زندگی می کنند نیز شامل می شود محلی که ۲۵ فیصد نفوس در آن زندگی می کنند. به طور کلی فقر در مناطق دهاتی بسیار متمرکز است، زیرا بیش از ۸۳ فیصد نفوس فقیر در آن زندگی میکنند، در حالیکه ۷۰ فیصد مجموع نفوس در مناطق دهاتی زندگی می کنند.

توان سطح فقر را در مناطق مختلف افغانستان - مناطق شهری، دهاتی و کوچی و همچنین ولایات تقسیم کرد.

در جدول ۳.۳ شاخص فقر چند بُعدی، وقوع و شدت فقر در مناطق شهری، دهاتی و کوچی نشان داده شده است. طوری که در جدول دیده می شود، اکثریت اعظم نفوس در مناطق دهاتی (۷۰ فیصد) زندگی می کنند که در مقایسه با مناطق شهری، به طور مشخص دارای سطح بلند فقر می باشند. بیش از ۶۰ فیصد از نفوس دهاتی فقیر چند

شکل ۳,۳ توزیع فقرا و نفوس به تفکیک مناطق شهری، دهاتی و کوچی، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ - تحلیل و گزارش

جدول ۳.۳ فقر چند بُعدی به تفکیک ولایت، ۱۳۹۵

شدت (A, %)			نسبت سرانه			شاخص فقر چند بعدی			سهم نفوس (%)	ولایات
			(H, %)							
فواصل اطمینان (95%)		مقدار	فواصل اطمینان (95%)		مقدار	فواصل اطمینان (95%)		مقدار		
49.4	46.6	48	17.7	11.8	14.7	0.085	0.056	0.071	16.00%	کابل
51	45	48	32.9	16.6	24.7	0.164	0.074	0.119	1.60%	کاپیسا
53.7	48.6	51.1	50.3	34.6	42.4	0.263	0.171	0.217	2.40%	پروان
51.3	49.2	50.2	72.7	61.5	67.1	0.37	0.303	0.337	2.20%	وردک
48.2	44.1	46.1	41.5	19.4	30.4	0.197	0.084	0.14	1.70%	لوگر
54.1	51.2	52.7	74.2	58.3	66.3	0.393	0.305	0.349	5.80%	ننگرهار
57	52.3	54.4	71.2	54.3	62.7	0.396	0.286	0.341	1.70%	لغمان
48.4	45.2	46.8	30.8	19.1	25	0.143	0.09	0.117	0.50%	پنجشیر
51	49	50.2	64.9	51.1	58	0.329	0.253	0.291	3.20%	بغلان
53.1	50.1	52.1	66	52.7	59.3	0.346	0.271	0.309	1.60%	بامیان
53.2	50.6	51.9	67.7	49.7	58.7	0.354	0.255	0.305	4.40%	غزنی
48.2	46	47.1	37.7	21.7	29.7	0.179	0.102	0.14	1.50%	پکتیکا
49.6	47.5	48.5	54.8	41.9	48.3	0.266	0.203	0.235	1.90%	پکتیا
49.8	47.8	48.8	59.7	43.6	51.6	0.294	0.21	0.252	2.20%	خوست
54.5	51.6	53.1	63.4	50.5	57	0.342	0.263	0.302	1.60%	کنړها
62.9	55.7	59.3	93	67.4	80.2	0.565	0.387	0.476	0.50%	نورستان
55.2	52.1	53.7	71.5	58.4	64.9	0.389	0.307	0.348	3.40%	بدخشان
51	48.7	49.8	58.9	45	51.9	0.296	0.221	0.259	3.40%	تخار
57.2	54.1	55.6	83	71.6	77.3	0.469	0.392	0.43	3.80%	کنډز
58	54.6	56.3	79.6	65.8	72.7	0.455	0.364	0.409	1.30%	سمنگان
54.7	50.4	52.6	52.8	37.3	45	0.282	0.192	0.237	4.80%	بلخ
54.3	51.3	52.8	68.4	54.3	61.3	0.364	0.283	0.324	2.00%	سرپل
54	50.3	52.1	77.4	62.8	70.1	0.412	0.319	0.365	2.60%	غور
52.9	50.4	51.7	74.5	60.4	67.4	0.388	0.309	0.348	1.60%	دایکندی
54.7	51.4	53.1	81.8	60.6	71.2	0.434	0.322	0.378	1.30%	اوروزگان
55.2	53	54.1	83.3	70.4	76.9	0.457	0.375	0.416	1.20%	زابل
52.3	50.2	51.3	73.5	59.8	66.7	0.38	0.303	0.342	4.40%	کندهار
49	47.2	48.1	51	34.9	43	0.247	0.166	0.207	1.90%	جوزجان
58.1	54.3	56.2	76.2	60.4	68.3	0.438	0.337	0.388	3.90%	فاریاب
52.1	49.6	50.8	81.2	66.6	73.9	0.411	0.34	0.376	3.30%	هلمند
60.4	57.4	58.9	89.8	81.2	85.5	0.537	0.47	0.504	2.40%	بادغیس
56.4	53.3	54.8	64.5	50.6	57.6	0.358	0.274	0.316	7.10%	هرات
56.1	53.9	55	75.3	58.2	66.7	0.416	0.318	0.367	2.10%	فراه
51	48.8	49.9	57.4	37.5	47.5	0.288	0.186	0.237	0.70%	نیمروز

در نورستان است. نقشه برای این رقم و سایر ارقام در ضمیمه ۱ ارائه شده است.

شاخص فقر چند بُعدی برای هر ولایت و فاصله اطمینان ۹۵ فیصد مربوط به آن در شکل ۳،۴ نشان داده شده است. اگر این فاصله اطمینان با هم تداخل نداشته باشد، تفاوت قابل ملاحظه‌ای در فقر چند بُعدی به وضوح به دست می‌آید. با توجه به این جزئیات مهم تخنیکی، ممکن نیست که فقیرترین ولایت را توسط شاخص فقر چند بُعدی بطور دقیق مشخص نمائیم.

به طور اوسط، شاخص فقر چند بُعدی در بادغیس (۰,۰۰۳) و نورستان (۰,۳۷۶) دارای بلند ترین نمره است. شاخص فقر چند بُعدی در پایتخت (کابل) ۰,۰۷۱ است. این نمره به طور قابل ملاحظه‌ای پایین تر از تقریباً تمام ولایات دیگر به استثناء کاپیسا و لوگر در کشور می‌باشد.

حالا به تحلیل در سطح ولایت می‌پردازیم، جدول ۳،۳ برآورد شاخص فقر چند بُعدی، وقوع فقر و شدت فقر را در سطح ولایتی نشان می‌دهد. وقوع فقر در هشت ولایت از ۳۴ ولایت بالاتر از ۷۰ فیصد است شامل ولایت بادغیس (۸۵ فیصد)، نورستان (۸۰ فیصد)، کندز (۷۷ فیصد)، زابل (۷۷ فیصد)، هلمند (۷۴ فیصد)، سمنگان (۷۳ فیصد)، ارزگان (۷۱ فیصد) و غور (۷۰ فیصد). هرچند این مناطق نسبتاً کوچک هستند و هرکدام از آنها کمتر از ۴ فیصد مجموع نفوس را تشکیل می‌دهد، ولی توجه خاصی را ضرورت دارند، زیرا بخش اعظم نفوس شان در فقر چند بُعدی زندگی می‌کنند.

برعکس، وقوع فقر تنها در پایتخت، کابل کمتر از ۲۰ فیصد است (۱۵ فیصد) که در آن ۱۶ فیصد نفوس کشور زندگی می‌کند و از پرنفوس ترین ولایت های کشور به شمار میرود. منحنی یک الگوی کلی، افرادی که در فقر چند بُعدی زندگی می‌کنند از سطوح نسبتاً مشابه شدت فقر رنج می‌برند. شدت فقر در تمام مناطق حدود ۵۰ فیصد است، اما محدوده آن از ۴۶,۱ فیصد در لوگر تا ۵۹,۳ فیصد

ها این فقر را ایجاد می کنند و چگونه می توانند کاهش پیدا کنند؟ برای پاسخ دادن به این سوالات، ما شاخص فقر چند بُعدی را به شاخص های فرعی تجزیه می کنیم و ترکیب آن را آزمایش می کنیم. نسبت سرانه سانسور شده یک شاخص، نشان دهنده نسبت نفوسی است که در چند بُعد فقیر اند و همچنان در آن شاخص محروم هستند. طوری که بیان گردید شاخص فقر چند بُعدی را می توان از طریق جمع کردن نسبت های سرانه سانسور شده و وزن شده نیز محاسبه کرد. بنابراین، کم کردن هر یک از نسبت های سرانه سانسور شده، توسط کاهش هر یک از محرومیت های هر فرد فقیر، بطور طبیعی موجب کاهش شاخص فقر چند بُعدی می شود.

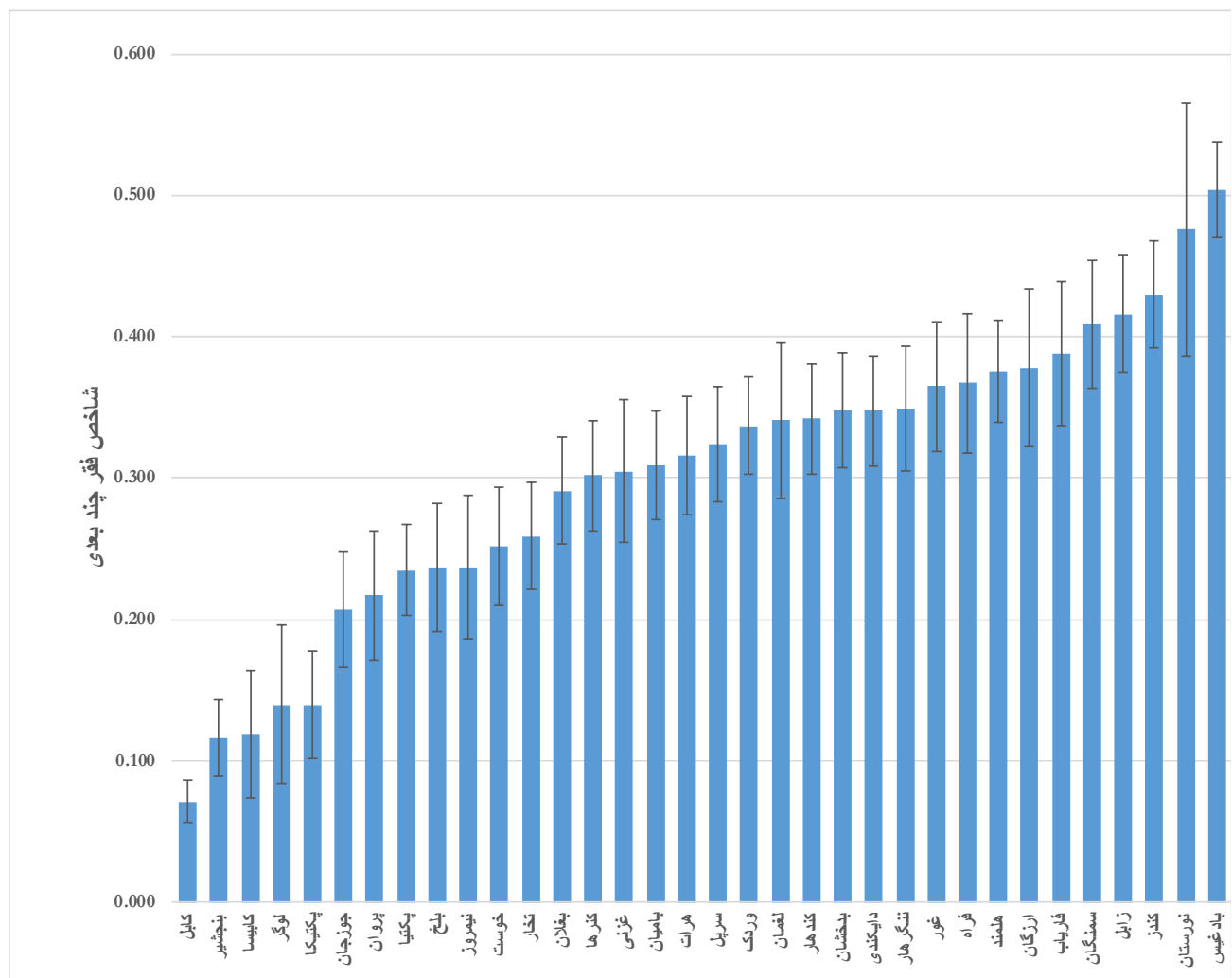
شکل ۰.۳ نشان می دهد که مردم فقیر چند بُعدی در سراسر ولایات افغانستان زندگی می کنند. این گراف مهم است، زیرا بزرگی ولایت را از لحاظ نفوس با شدت فقر چند بُعدی ترکیب می کند.

باید توجه داشت که بیش از یک چهارم افراد فقیر در چهار ولایت زندگی می کنند. هرات تقریباً ۸ فیصد، به تعقیب آن ننگرهار (۷ فیصد)، کندهار و کندز هر یک (۶ فیصد) مردم فقیر کشور را دارا می باشد.

شکل ۰.۳ نسبت مردم فقیر افغانستان در هر ولایت (تعداد مجموعی ۱۰۰ فیصد)

در این مرحله، طبیعی است که سوال شود، کدام محرومیت

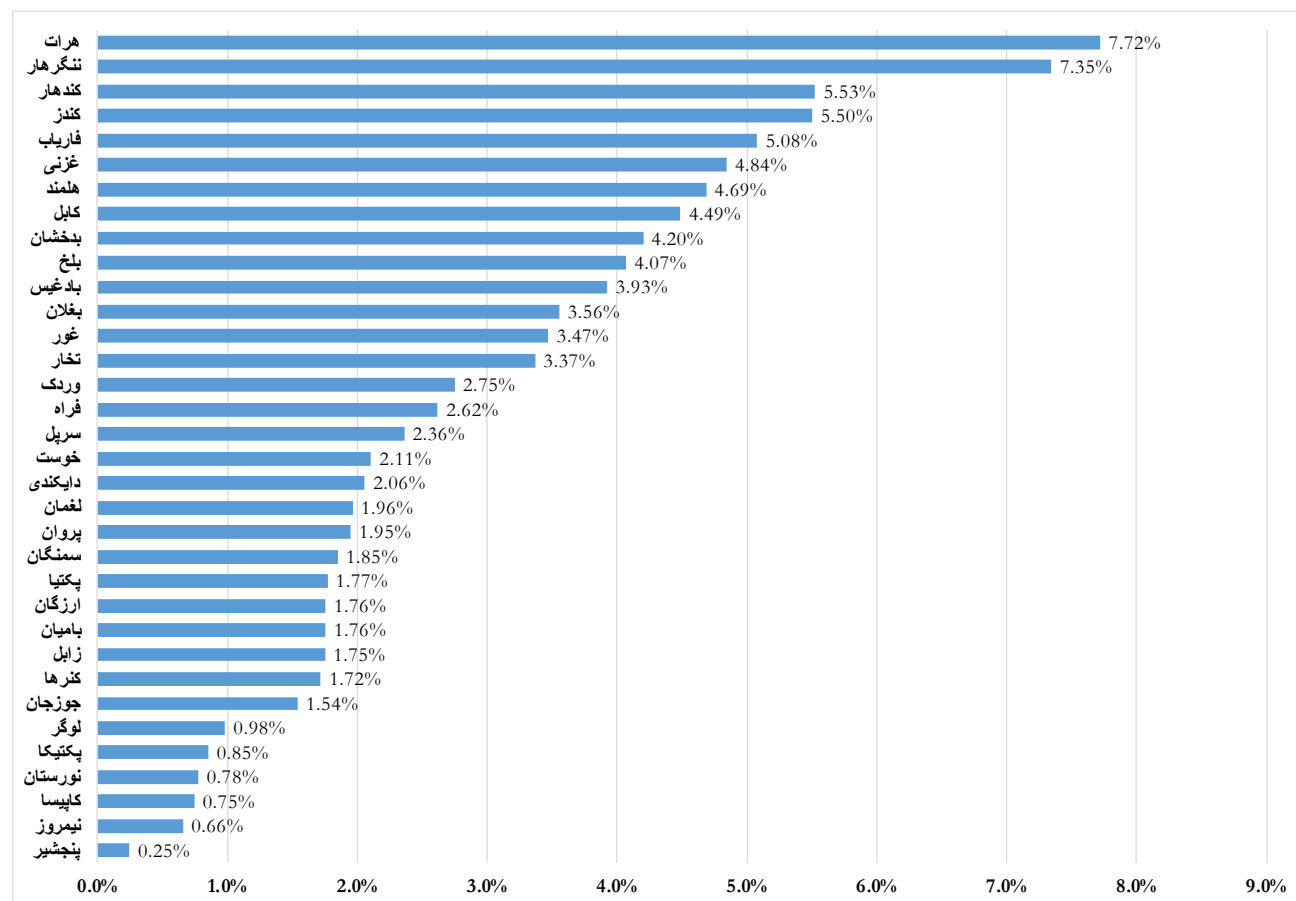
شکل ۳.۳ شاخص فقر چند بُعدی به تفکیک ولایت ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسنندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

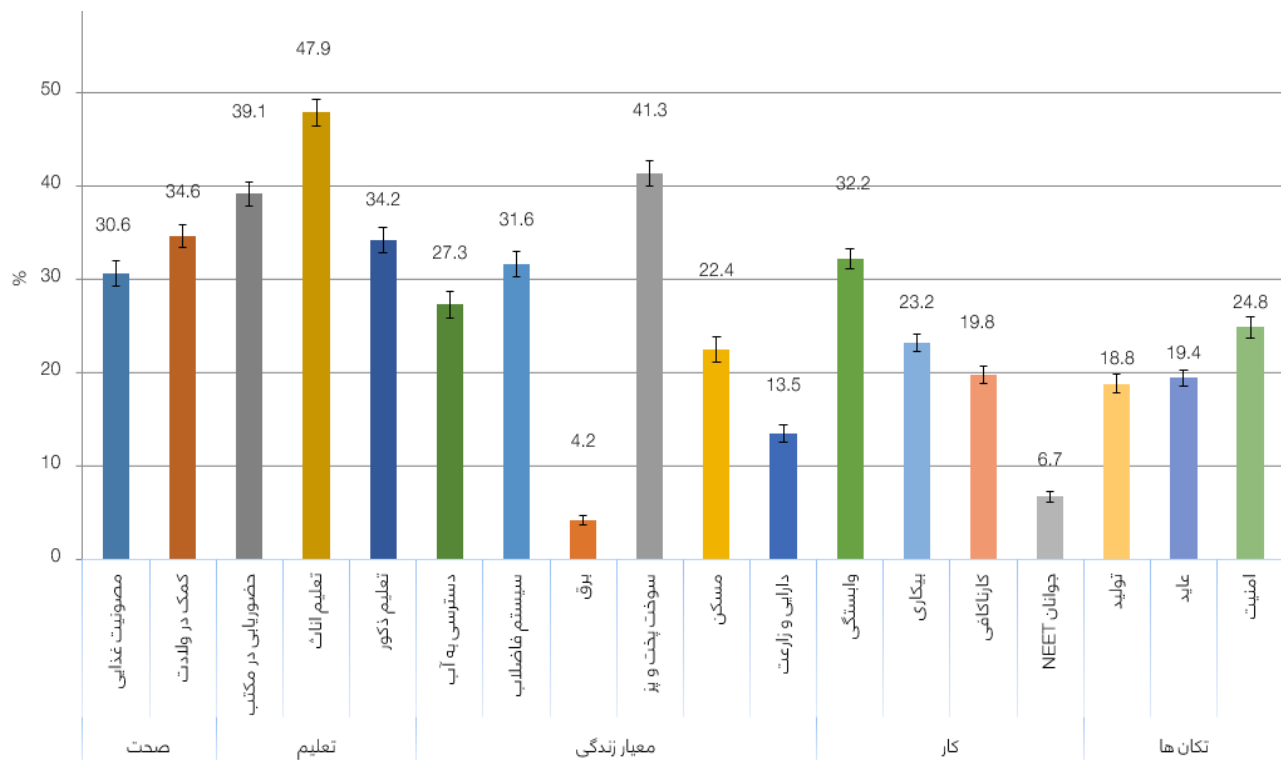
شکل ۶.۳ نشان می دهد که بزرگترین نسبت سرانه سانسور شده مربوط به تعلیم دختران (با ۴۸ فیصد نفوس فقیر و محروم در این شاخص)، سوخت پخت و پز (۴۱ فیصد) و حضور در مکاتب (۳۹ فیصد) است. از سوی دیگر، بعضی از شاخص ها میزان محرومیت کمی را در حالی که فقیر هستند، نشان می دهد. به طور مشخص، کمترین محرومیت در بخش برق (۴ فیصد) و عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش (۷ فیصد) است.

شکل ۵.۳ نسبت مردم فقیر افغانستان در هر ولایت (تعداد مجموعی ۱۰۰ فیصد)

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

شکل ۶.۳ نسبت سرانه های سانسور شده ملی ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

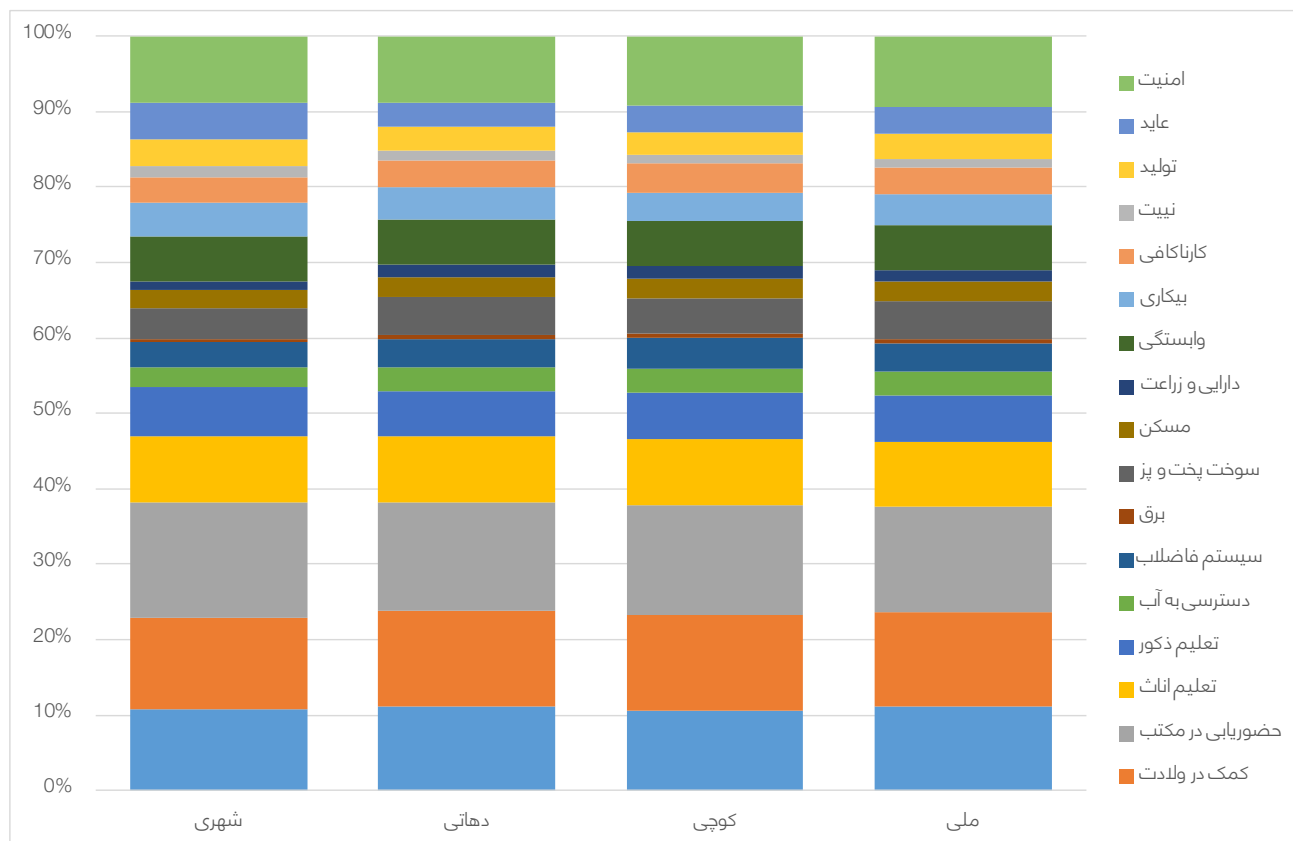
لوگر تنها ولایتی است که محرومیت از لحاظ امنیت سهمی کمتر از ۲ فیصد را دارا می باشد. سهم سایر شاخص ها در هر منطقه به طور معمول کمتر از ۱۰ فیصد است. سهم محرومیت از لحاظ تعلیم دختران در ولایت های پکتیکا، پکتیا و جوزجان تنها استثنایی است که در این مورد وجود دارد.

محرومیت از جهت ولادت با حضور افراد ماهر صحتی در لوگر، پکتیکا، تخار، غور و نیمروز بیش از ۱۰ فیصد می باشد. محرومیت از جهت حضور یابی در مکتب در تعداد زیادی از ولایات مانند: کابل، کاپیسا، لوگر، پکتیکا، پکتیا، خوست، کنرها، ارزگان، کندهار، جوزجان، هلمند و نیمروز بیشتر از ۱۰ فیصد است. در واقع فقط در پنجشیر و غور محرومیت از لحاظ حضور در مکتب کمتر از ۱۰ فیصد است. در مجموع سهم این سه شاخص در لوگر، پکتیکا، پکتیا، بدخشان، تخار، بلخ، قندهار، جوزجان و نیمروز بیش از ۴۰ فیصد است. این نتایج به وضاحت نشان می دهد که محرومیت از لحاظ صحت و تعلیم و تحصیل اکثراً در میان فقرا در چندین ولایت کشور تداخل دارد. بدین ترتیب برای افزایش شانس فقرا جهت رهایی از فقر، مجموعه ای از پالیسی های هماهنگ بین بخش های مربوط به صحت و تعلیم و تحصیل نیاز است.

امنیت یکی دیگر از شاخص های بسیار مهم می باشد. سهم محرومیت از لحاظ امنیت در شاخص فقر چند بُعدی بیشتر از ۱۰ فیصد در سه ولایت کندز، ارزگان و هلمند است.

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ - تحلیل و گزارش

شکل ۷.۳. فیصدی سهم هر شاخص در شاخص فقر چند بُعدی شهری، دهاتی و کوچی، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

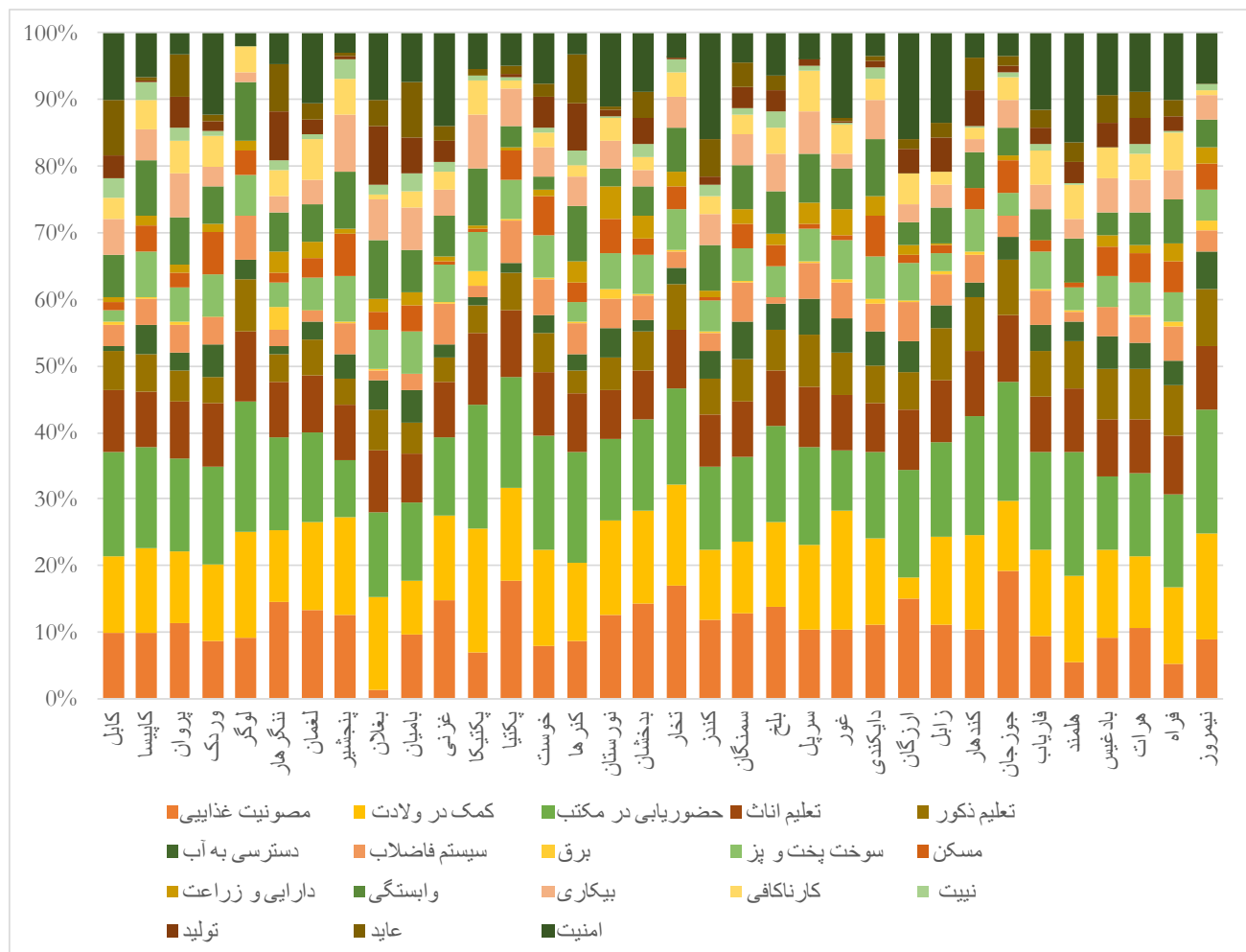

Eric Sutphin | Flickr CC BY

۳.۳ قوت نتایج در برابر استفاده از سایر سرحدات فقر

شکل ۹.۳ مقدار H را برای هر ولایت و در سطوح مختلف سرحد فقر K نشان می دهد. خطوط عبوری در این شکل نشان می دهد که درجه بندی واضح در رابطه به فقر بین ولایات برای همه سرحدات ممکن فقر، وجود ندارد. با آنهم، به طور اوسط، میزان فقر در کابل که پایتخت است، کمترین را در میان تمام ولایات برای هر سرحد بین ۱۰ تا ۵۰ فیصد نشان می دهد. بدین ترتیب، اوسط وقوع فقر چند بُعدی در کابل، بدون در نظر گرفتن سرحد فقر در این محدوده کمترین میزان را در کشور نشان می دهد.

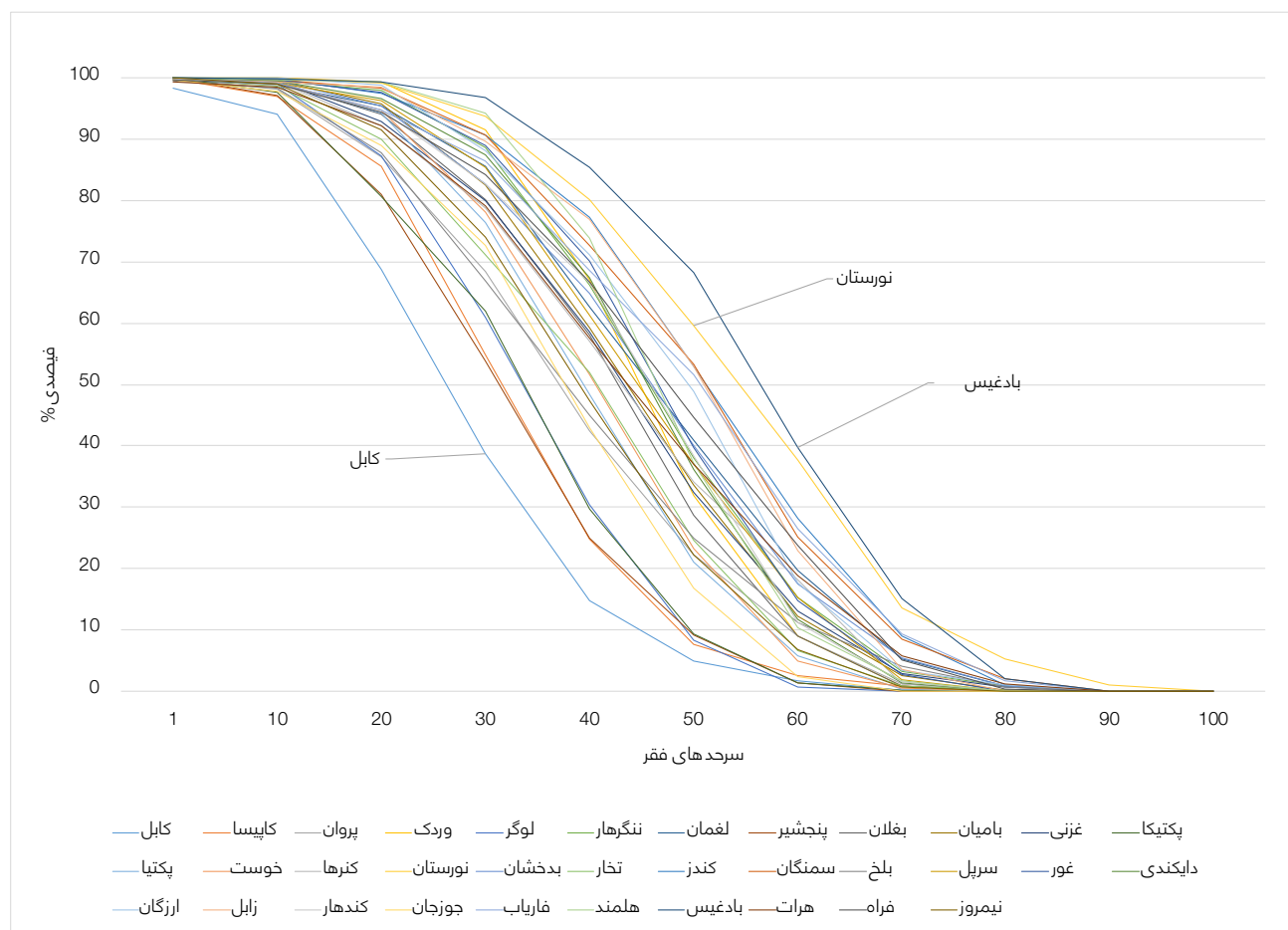
شکل ۸.۳ فیصدی سهم هر شاخص فرعی در شاخص فقر چند بُعدی ولایات، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

به طور اوسط عکس مسئله در مورد بادغیس صادق است که در منطقه دارای بلند ترین نسبت سرانه فقر چند بُعدی در هر سرحد بین ۳۰ تا ۶۰ فیصد شناخته شده است. برای هر سرحد بین ۳۰ تا ۵۰ فیصد، کابل، کاپیسا، پنجشیر، پکتیکا و لوگر به طور اوسط منحنی پنج ولایت با کمترین میزان فقر در کشور شناسایی شده اند. شناسایی فقیرترین ولایات تنها با استفاده از سرحدات بلند فقر (۰-۷۰ فیصد) ممکن است که دو ولایت نورستان و بادغیس را شامل می شود.

شکل ۹.۳ میزان فقر ولایات (H) برای مقادیر مختلف سرحد فقر K

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

جدول ۳،۴ همبستگی میان درجه های ولایت برای سرحدات مختلف فقر

$k = 40\%$		
0.922***	اسپرمن	$k = 20\%$
0.772***	کندل تاو-ب	
0.969***	اسپرمن	$k = 30\%$
0.875***	کندل تاو-ب	
0.931***	اسپرمن	$k = 50\%$
0.804***	کندل تاو-ب	
0.815***	اسپرمن	$k = 60\%$
0.633***	کندل تاو-ب	

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

*** $p < 0.001$ ارزش

قوی می‌پنداریم. ما متوجه شدیم که از جمله ۵۶۱ مقایسه جوهرای ممکن، ۴۶۷ مقایسه، یعنی ۸۳،۲ فیصد، در تحت سرحدات فقر متذکره، بدون تغییر باقی می‌مانند. این موضوع نشان می‌دهد که رتبه بندی ولایات بر اساس شاخص فقر چند بُعدی به طور قابل ملاحظه ای با توجه به تغییر سرحدات فقر، ثابت هستند.

حالا نوبت ارزیابی ثبات رتبه بندی ولایت با توجه به طرح وزن دهی ابعاد است، ما آزمایشهای مقایسوی جوهرای مشابهی را انجام دادیم تا رابطه بین رتبه بندی به دست آمده از شرایط اساس ($k\% = ۴۰$ و هر بُعد دارای وزن ۱/۵) و طرح های وزن دهی دیگر ارزیابی گردد. محاسبه اولین پنج طرح وزن دهی بدیل که در آن برای یک بُعد وزن ۱/۴ داده شده، و برای هر یک از چهار بُعد دیگر وزن ۳/۱۶ در نظر گرفته می‌شود، ما پی بردیم که از ۵۶۱ مقایسه جوهرای ۴۷۲ مقایسه (۸۴،۱ فیصد) آن قوی است به این مفهوم که رتبه بندی ولایات آنطور که در حالت اساس ترتیب شده، بدون تغییر باقی می‌ماند. حتی اگر روشی سخت تر را به کار بگیریم و بر اساس آن پنج طرح وزن دهی شدید تر را محاسبه کنیم، طوری که برای یک بُعد وزن ۱/۳ داده شده، و چهار بُعد باقی مانده دارای وزن ۱/۱۶ باشد، ما متوجه می‌شویم که ۷۴ فیصد (۳۵۹ از ۵۶۱) از مقایسه های جوهرای ممکن، قوی است. این ارقام نشان می‌دهد که تا چه حد رتبه بندی ولایات بر اساس شاخص فقر چند بُعدی با تغییر طرح وزن دهی، ثابت است.

جدول ۳،۴ ضریب همبستگی رتیبوی اسپرمن و کندال را بین درجه بندی مناطق با استفاده از سرحد فقر انتخاب شده $k = ۴۰$ فیصد و درجه بندی با استفاده از سایر سرحدات فقر، ۲۰ فیصد و ۶۰ فیصد ارائه می‌کند. ضریب اسپرمن برای سایر سرحدات فقر که بین $k = ۲۰$ فیصد و $k = ۶۰$ فیصد است بالاتر از ۰،۸ میباشد. این بدان معنی است که همبستگی رتیبوی تحت سرحدات مختلف فقر به میزان زیادی حفظ شده است.

هنگام استفاده از ضریب کندال برای هر یک از مقادیر $k = ۲۰\%$ و $k = ۶۰\%$ ، نتایج مشابهی بدست می‌آید که بالاتر از ۰،۷۳ است و برای $k = ۳۰\%$ به ۰،۸۸ میرسد (ضریب کندال همیشه از ضریب اسپرمن کمتر است زیرا برای درجه های متصل بکار برده می‌شود). مقایسه های ولایتی با استفاده از سرحدات فقر ۳۰ فیصد و ۵۰ فیصد در مقایسه با سرحد انتخاب شده ۴۰ فیصد، قوی تر است.

بیاید عمیق تر کاوش کنیم و دقیق تر شویم. با توجه به این که شاخص فقر چند بُعدی بر اساس نمونه گرفته شده از نفوس افغانستان سنجش شده است، پس دارای اشتباه نمونه گیری می‌باشد. بنابراین مهم است که صحت درجه بندی ولایتی شاخص فقر چند بُعدی با در نظر داشت خطای معیاری ارزیابی شود. به این منظور، در ابتدا مقادیر شاخص فقر چند بُعدی هر جوهره از ولایات با در نظر داشت سناریوی اساس که سرحد فقر $k = ۴۰\%$ است با یکدیگر مقایسه می‌شود. در مورد سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵، با مشاهده اندازه فاصله های اطمینان که در شکل ۳،۴ نشان داده شده است می‌توان دریافت که خطاهای معیاری بسیار بزرگ هستند. و این موضوع به طور طبیعی بر ارزیابی قوت ارقام تاثیر خواهد گذاشت.

تحت سرحد انتخابی فقر ($k = ۴۰\%$) و طرح وزن دهی انتخاب شده (جدول ۲،۱ ملاحظه شود)، ما شاخص فقر چند بُعدی تخمین شده برای هر جوهره از ولایات را با در نظر گرفتن خطاهای معیاری آنها مقایسه کردیم. ما ارزیابی کردیم که آیا می‌توانیم فقر ولایات را رتبه بندی کنیم، طور مثال: (i) ولایت الف فقیرتر از ولایت ب است؛ (ii) ولایت ب فقیرتر از ولایت الف است؛ یا (iii) نمی‌توانیم از لحاظ احصائیوی تعیین کنیم که کدام یک فقیرتر است. این ترتیب بندی ولایات من حیث اساس پذیرفته شده است. سپس آزمایش های قوت بر تغییر در سرحد فقر و طرح وزن دهی به صورت ذیل اجرا گردید.

ما شاخص فقر چند بُعدی هر ولایت را بر اساس طرح وزن دهی انتخاب شده و در سرحدات فقر $k = ۲۰\%$ و $k = ۳۰\%$ برآورد کردیم. اگر رتبه بندی ولایات آنطور که در شرایط اساس ایجاد شده حفظ گردد، ما مقایسه جوهرای را

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ - تحلیل و گزارش

جدول ۳,۵ فقر پولی و فقر چند بُعدی: چه کسی در هر دو آن فقیر است؟

(k=40%) فقیر چند بعدی			
مجموع	فقیر	غیرفقیر	فقیر پولی
45.5	15.4	30.1	غیرفقیر
54.5	36.3	18.2	فقیر
100	51.7	48.3	مجموع

منبع: محاسبات نویسنندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

نوت: این جدول، نسبت نفوس برآورد شده را با در نظر داشت حالات ذیل نشان می دهد: الف) نسبت سرانه فقر (میزان فقر رسمی) بر اساس سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ (۵۴,۵ فیصد) و ب) نسبت سرانه فقر چند بُعدی رسمی افغانستان (میزان فقر چند بُعدی) بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ (۵۱,۷ فیصد).

[۷] برآورد شاخص فقر چند بُعدی با توجه به شاخص های کمبود، برخی از خانوارهای فقیر پولی را از قلم انداخته است و این نوع تحلیل تقریباً ناقص است؛ بنابراین با استفاده از مشاهدات تجربی، یک تعدیل ناچیز انجام شده است، بنابراین احتمال وجود فقر چند بُعدی، مشروط بر بودن فقر پولی، ۷۱,۷٪ است.

مکمل یکدیگر هستند و هیچ یک معلومات کامل در مورد فقر بیان نمی کند.

حال به تحلیل ولایتی بر میگردیم، شکل ۱۰,۳ سطوح مختلف عدم انطباق بین میزان فقر را از لحاظ پولی و از لحاظ چند بُعدی سرانه نشان می دهد. در اکثر مناطق، نسبت افراد فقیر مشابه است، زیرا فاصله های اطمینان برای هر دو سرانه با هم تداخل دارند. اما در کابل، کاپیسا، پکتیا، بدخشان، سمنگان، دایکندی، جوزجان و هلمند، نسبت فقرای پولی بسیار بالاتر از افرادی است که در فقر چند بُعدی زندگی می کنند. معکوس این قضیه در ننگرهار، بغلان، پکتیکا، خوست، بادغیس و فراه صادق است. در این ولایات، تخصیص بودجه می تواند از تحلیل شاخص های بکار رفته در سنجش فقر چند بُعدی استفاده کند و تخصیص منابع با میزان محرومیت های مشاهده شده انطباق داده شود. این امر، اثرات برنامه های بین سکتوری را جهت کاهش فقر چند بُعدی تسریع می کند.

جدول ۳,۶ شاخص های فقر چند بُعدی برای فقرای پولی و غیر فقیر

شاخص	فقر پولی	فقر غیر پولی
شاخص چند بُعدی فقر	0.363	0.174
نسبت سرانه (H, %)	67.50%	34.90%
شدت (A, %)	53.80%	49.80%

منبع: محاسبات نویسنندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

۳,۳ فقر چند بُعدی و فقر پولی

جدول ۳,۵ نشان می دهد که تا چه حدی بین فقر از لحاظ معیار پولی و فقر از لحاظ معیار چند بُعدی تداخل وجود دارد. به طور کلی، ۵۴,۵ فیصد نفوس از لحاظ پولی فقیر هستند، در حالی که ۵۱,۷ فیصد از لحاظ چند بُعدی فقیر می باشند.

حدود ۳۰ فیصد مردم نظر به هیچ معیاری فقیر نیستند، در حالی که تقریباً ۳۶ فیصد نفوس هم از نظر پولی و هم از لحاظ چند بُعدی فقیر اند. در مجموع دو سوم نفوس (۶۶,۳ فیصد) به عنوان فقیر یا غیر فقیر از لحاظ پولی و چند بُعدی شناخته شده اند. این ارقام، یک دید روشن در مورد میزان تداخل بین فقر پولی و فقر چند بُعدی ارائه می کند.

با این حال، به طور کامل یک سوم نفوس توسط هر دو روش سنجش فقر به طور متفاوتی دسته بندی شده اند. تقریباً ۱۸ فیصد نفوس از لحاظ پولی فقیر هستند اما از نظر معیار چند بُعدی فقیر نیستند. این گروپ ممکن نیاز به افزایش دسترسی به فرصت های اقتصادی یا کمک داشته باشند. در حالی که تقریباً ۱۶ فیصد نفوس از لحاظ چند بُعدی فقیر هستند، اما از لحاظ پولی فقیر نیستند. آوردن بهبود در زندگی این بخشی از نفوس نیازمند مجموعه ای از پالیسی های متفاوت است، مانند رسیدگی به کمبود و نواقص خدمات عمومی و زیربنایها. در واقع، این گروپ با محدودیت های پولی موجود در خط فقر ملی، مواجه نمی باشند، بلکه از محرومیت جدی و مرتبط به همدیگر که شاخص های محوری چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان می باشد، رنج می برند. مهمتر از همه، در عدم موجودیت شاخص فقر چند بُعدی افغانستان، این بخشی از نفوس احتمالاً در استراتژی های کاهش فقر نادیده گرفته شوند. این وضعیت، توجه جدی را جهت نیاز به پالیسی های هماهنگ اجتماعی و اقتصادی به هدف بهبود زندگی مردم فقیر چند بُعدی به خود جلب می کند. انواع مختلف اقدامات عمومی جهت مقابله موثر با فقر با تمام اشکال و ابعاد آن ضرورت است.

تحلیلی مکمل از تفاوت های ناشی از انتخاب روش پولی یا چند بُعدی در جدول ۳,۶ نشان داده شده است. افرادی که از لحاظ پولی غیر فقیر هستند، از فقر چند بُعدی رنج می برند. اگر دقیق تر بگوییم، بیش از یک سوم افرادی که از لحاظ پولی فقیر نیستند، از لحاظ چند بُعدی فقیر اند. علاوه بر این فقرا در تقریباً نیمی از شاخص های وزن شده (۴۹,۸ فیصد) محروم هستند، ولی کسانی که در هر دو، شاخص یعنی از لحاظ چند بُعدی و از جنبه مصرف، فقیر هستند، در ۵۳,۸ فیصد شاخص های وزن شده محروم هستند. اگر برای سنجش فقر صرفاً معیار فقر پولی در نظر گرفته شود، کسانی که در فقر چند بُعدی زندگی می کنند، از شامل شدن در پالیسی اقدامات علیه فقر باز خواهند ماند. جالب توجه این است که تقریباً دو سوم افراد فقیر از لحاظ پولی (۷۰,۵ فیصد) از لحاظ چند بُعدی نیز فقیر هستند، و نشان دهنده آنست که هر دو معیار

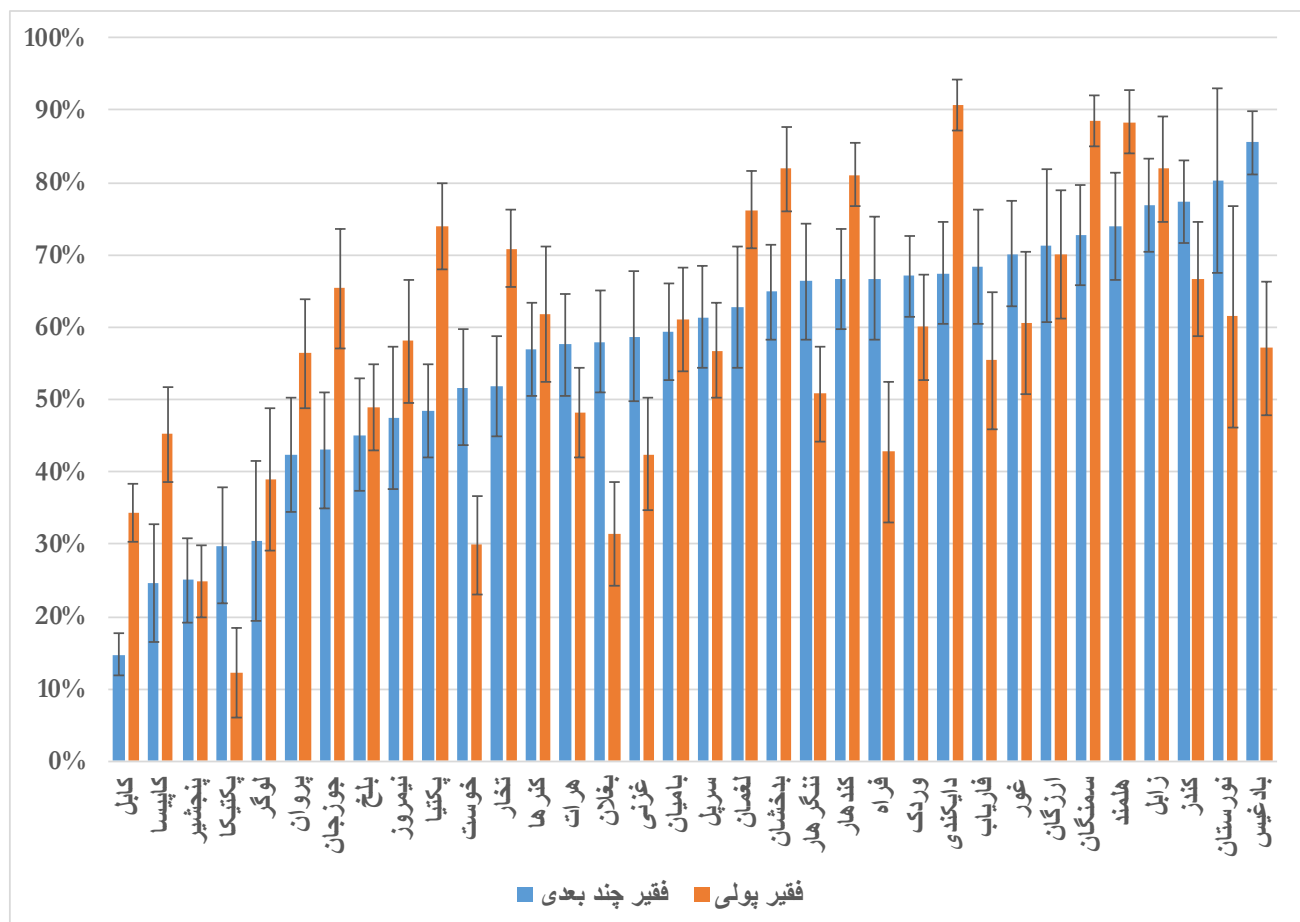
خیلی بزرگ (۱۰ عضو، یا بیشتر) می تواند به ۶۰ فیصد برسد. شاخص فقر چند بُعدی به تفکیک حجم خانوار همان الگو را دنبال می کند. شاخص متذکره برای افرادی که در خانوار های کوچک زندگی می کنند، ۱۷، ۰، است، ولی شاخص مذکور برای افرادی که در خانوار های بزرگ زندگی می کنند ۱۶، ۰۳، است.

۰,۳ عملکرد در رابطه به حجم خانوار

خانوارها در افغانستان معمولاً بزرگ هستند. تقریباً نیمی از نفوس (۴۸,۰ فیصد) در خانوار های پنج تا ۱۰ نفری زندگی می کنند و حدود ۳۰ فیصد آنها در خانوار های ۱۰ تا ۱۵ عضوی زندگی می کنند. حدود ۸ فیصد از نفوس در خانوارهای زندگی می کنند که بیش از ۱۵ عضو دارند (جدول ۳,۷ ملاحظه کنید).

با توجه به ساختار خانوار و وضعیت اقتصادی آن، امکان زیادی وجود دارد که خانوارهای بزرگ در فقر چند بُعدی زندگی کنند (جدول ۳، ۷). حدود ۳۳ فیصد از افرادی که در خانوار های نسبتاً کوچک زندگی می کنند (پنج عضو یا کمتر) از لحاظ چند بُعدی فقیر هستند. این نسبت سرانه برای بقیه نفوس بیش از ۵۰ فیصد است و در خانوار های

شکل ۱۰، ۳ وقوع فقر پولی و چند بُعدی به تفکیک ولایت (ترتیب شده از کمترین فقر چند بُعدی تا فقیرترین)

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

جدول ۳،۷ شاخص های فقر به تفکیک حجم خانوار

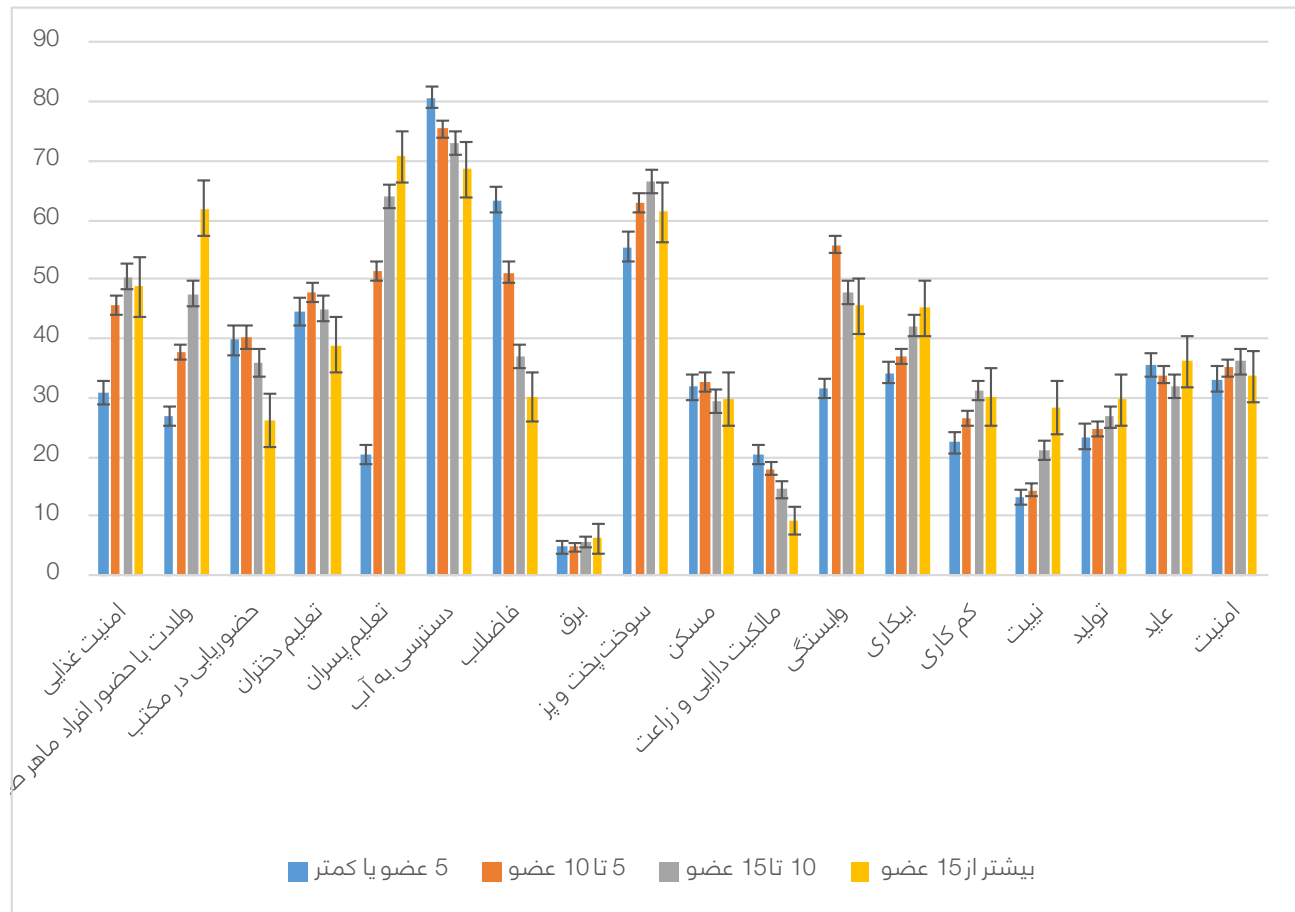
حجم خانوار		سهم نفوس (%)	شاخص فقر چند بُعدی	فواصل اطمینان (95%)		H (%)	فواصل اطمینان (95%)		A (%)	فواصل اطمینان (95%)	
4 عضو یا کمتر		13.3	0.167	0.156	0.178	33.2	31.1	35.2	50.3	49.7	50.9
5-9 عضو		48.5	0.273	0.263	0.282	51.9	50.2	53.6	52.6	52.2	52.9
10-14 عضو		30.2	0.303	0.291	0.314	57	54.8	59.1	53.1	52.6	53.6
15 عضو یا بیشتر		8.1	0.316	0.289	0.342	60.2	55.3	65.1	52.4	51.3	53.5

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

©UNICEF-Afghanistan / 2017 / Aziz Froutan

شکل ۱۱، ۲ نسبت سرانه سانسور شده به تفکیک حجم خانوار (فیصد)

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

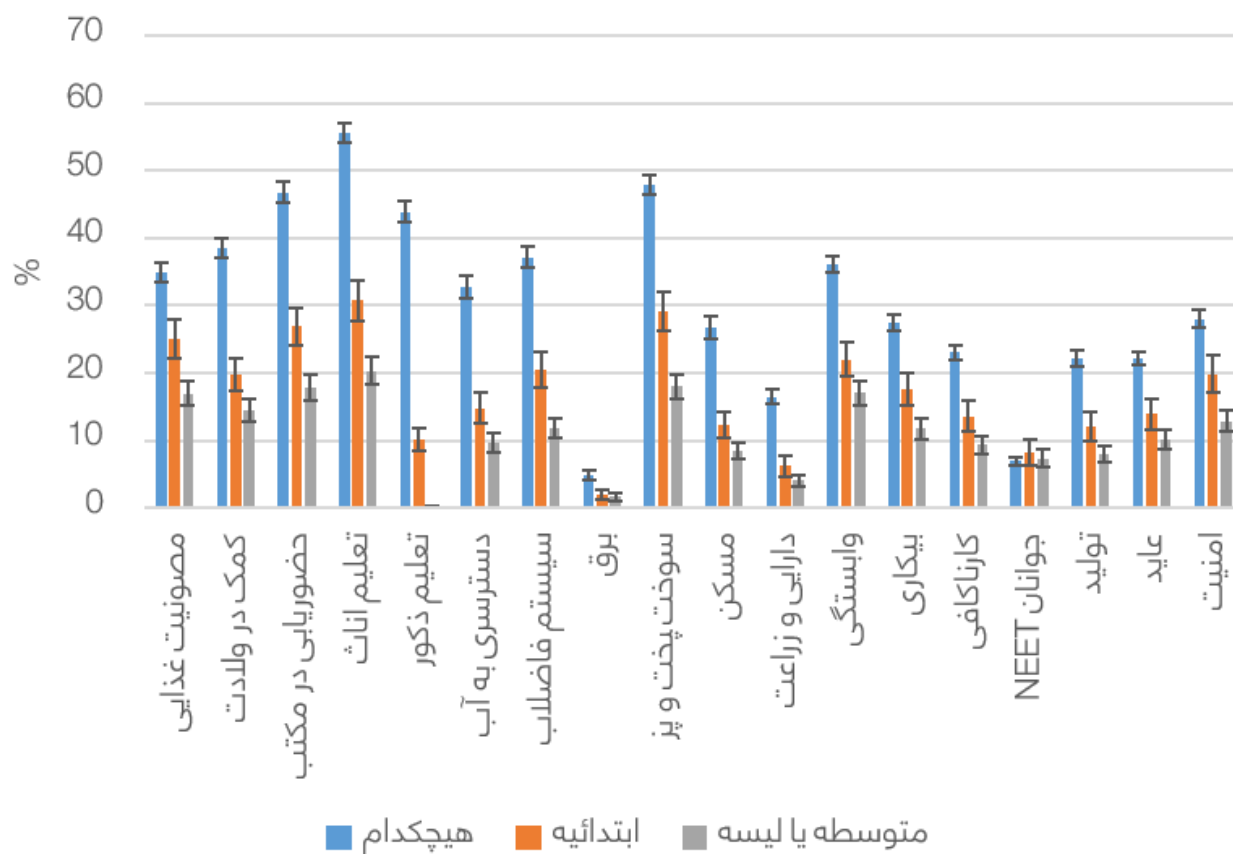
آب و مالکیت زمین دارند، و در رابطه به سیستم فاضلاب، برق، مالکیت زمین و وابستگی تفاوت قابل ملاحظه ای به تفکیک حجم خانوار وجود ندارد. با ملاحظه جزئیات به تفکیک شاخص، دیدگاه نسبتاً دقیق تری از فقر به تفکیک حجم خانوار را ارائه می کند.

۶,۳ عملکرد در رابطه به تعلیم و تحصیل رئیس خانوار

تعلیم و تحصیل رئیس خانوار یک عنصر مهم هنگام ارزیابی فقر چند بُعدی در افغانستان به شمار می آید. اکثریت مردم (۷۲,۷ فیصد) در خانوار های زندگی می کنند که رئیس آن اصلاً تعلیم ندیده است. این نفوس بیشترین وقوع فقر چند بُعدی و بیشترین شدت فقر را دارا می باشند. نمره شاخص فقر چند بُعدی این گروه ۰,۳۲۲ می باشد که بیش از ۶۰ فیصد آنها در خانوارهایی زندگی می کنند که از نداشتن تعلیم و تحصیل رنج می برند و از لحاظ

نسبت سرانه سانسور شده، نشان می دهد که خانوار های بزرگ بیشتر ممکن است در فقر چند بُعدی زندگی کنند و نشان می دهد که چگونه هر شاخص با این شرایط مرتبط است (شکل ۱۱, ۲ را ببینید). با این حال، خانوارهایی که پنج یا بیشتر از پنج عضو دارند تصویر مختلط را نشان می دهد. نسبت افرادی که در خانوارهای خرد زندگی میکنند و در یک شاخص خاص محروم و فقیر هستند، همواره کمتر از ۳۰ فیصد می باشد، صرف تعلیم دختران (۳۲ فیصد) یک استثناء است. برعکس، نسبت افرادی که در خانوار های بزرگ زندگی می کنند، بیش از ۴۰ فیصد آنها (۴۷,۷ فیصد) در ولادت با حضور افراد ماهر صحتی، (۵۳,۷ فیصد) حضور یابی در مکتب، (۵۱,۱ فیصد) تعلیم دختران و (۴۴,۵ فیصد) در سوخت برای پخت و پز، فقیر و محروم بوده اند. با این حال، توجه داشته باشید که خانوارهای بزرگ محرومیت های کمتر در بخش تعلیم پسران، دسترسی به

شکل ۳، ۱۲ نسبت سرانه سانسور شده به تفکیک تعلیم و تحصیل رئیس خانوار

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

جدول ۳، ۸ شاخص های فقر به تفکیک تحصیل رئیس خانوار

تعلیم و تربیه	سهم نفوس (%)	شاخص فقر چند بعدی	فاصله اطمینان (95%)	نسب سرانه (%)	فاصله اطمینان (95%)	شدت فقر (%)	فواصل اطمینان (95%)
هیچ	72.7	0.322	0.314	0.331	60.7	59.2	62.1
ابتدائیه	9	0.184	0.167	0.201	36.4	33.2	39.6
متوسطه یا لیسه	18.3	0.122	0.111	0.133	25	22.9	27.2

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

شاخص فقر چند بُعدی فقیر هستند، همچنان ایشان در بیش از ۵۳ فیصد شاخص های وزن شده محرومیت دارند.

کمتر از یک پنجم نفوس (۱۸,۳٪) در خانوار هایی زندگی می کنند که رئیس خانوار شان حداقل یک دوره متوسطه تعلیمی را سپری کرده اند که ممکن است به عنوان بیشترین میزان تعلیم دیده های نفوس به حساب آیند. با این وجود، ارزش شاخص فقر چند بُعدی برای این گروه ۱۲۲,۰ است. حدود ۲۵ فیصد از این افراد در فقر چند بُعدی زندگی می کنند و در بیش از ۴۸ فیصد شاخص های وزن شده محروم هستند (جدول ۸,۳ ملاحظه شود).

در تحلیل این که چگونه این گروه ها فقیر هستند، شکل ۱۲,۳ نسبت های سرانه سانسور شده مربوط را نشان می دهد. این ارقام به طور قابل ملاحظه ای برای افرادی که در خانوارهای زندگی می کنند که رئیس خانوار هیچ تعلیم و تحصیلی ندارد در هر یک از شاخص ها بلند است، به جز شاخص نییت (عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش). شاخص نییت سانسور شده سرانه، برای همه گروه های نفوس و در میان سطوح مختلف تعلیمی رئیس خانوار مشابه است. تقریباً نیمی از مردم که رئیس خانوارشان تعلیم ندیده است، فقیر هستند و در خانواری زندگی میکنند که دختران نیز از لحاظ تعلیم محروم هستند (۵۵,۶ فیصد). این خانوارها با رقمی مشابه (۴۸ فیصد) از لحاظ سوخت پخت و پز نیز فقیر و محروم می باشند.

برعکس، افرادی شامل در خانوارهایی که رئیس آن خانوار حداقل دارای تعلیمات متوسطه می باشد زندگی می کنند، نسبت سرانه سانسور شده پائین تری را در هر شاخص دارند به استثنای شاخص نییت. یگانه نسبت سرانه سانسور شده تقریباً ۲۰ فیصد برای این گروه، تعلیم دختران است. ۹۸,۸ فیصد نفوس در خانوارهای زندگی می کنند که رئیس خانوار مرد است، بنابراین نسبت سرانه سانسور شده تعلیم و تحصیل ذکور برای این گروه فرعی خاص صفر است.

۴. شاخص فقر چند بُعدی در بین اطفال و سایر گروپ های سنی

اکنون به شاخص فقر چند بُعدی و اجزای آن مراجعه می کنیم. با در نظر داشت نسبت های سرانه سانسور ناشده، فقر چند بُعدی در میان اطفال ۱۷-۰ ساله بلندترین رقم را نشان می دهد (جدول ۱،۴ را ملاحظه کنید). با توجه به فواصل اطمینان تمام ارقام مربوطه، شاخص فقر چند بُعدی برای جوانترین افغان ها نسبت به سایر گروپ های سنی بالاتر است. این نتیجه باید توجه بیشتری را جلب کند که افزایش حفاظت این گروپ سنی خاص از فقر، یک ضرورت است زیرا این گروپ من حیث نفوس آسیب پذیر شناخته شده است. این میزان بلند فقر اطفال ممکن است برای اطفال و همچنین برای تمام کشور در آینده چالش بزرگ دیگری ایجاد کند. بنابراین، اقداماتی برای بهبود صحت اطفال، تعلیم و تحصیل، فرصت های شغلی و چانس زنده ماندن باید به عنوان یک اولویت در برنامه های انکشافی بین السکتوری در نظر گرفته شود.

ارزش بلند شاخص فقر چند بُعدی برای اطفال ناشی از تفاوت های قابل ملاحظه ای در میزان فقر در مقایسه با سایر گروپ های سنی می باشد. بیش از ۵۱ فیصد اطفال ۱۷-۰ ساله در فقر چند بُعدی زندگی میکنند. این نسبت سرانه بالاتر از سایر گروپ های سنی است. شدت فقر اطفال نیز کمی بلند است، زیرا در ۵۳ فیصد از شاخص های وزن شده محروم هستند. بدین ترتیب، به طور اوسط، این گروپ نیز فقر را با بیشترین شدت در مقایسه با سایر گروپ های نفوس تجربه می کند.

جهت بررسی نتایج شاخص فقر چند بُعدی بر اساس سن، ابتدا نسبت سرانه سانسور ناشده به تفکیک گروپ های سنی را تحلیل می کنیم. شکل ۱،۴ نشان می دهد که نسبت سرانه تعداد زیادی از شاخص ها برای اطفال ۱۷-۰ ساله نسبت به بقیه نفوس بسیار بیشتر است. بیش از نیمی از اطفال از لحاظ حضوریابی در مکتب (۶۲،۵ فیصد)، تعلیم دختران (۷۶،۴ فیصد)، سوخت پخت و پز (۷۳ فیصد) و شاخص وابستگی (۵۵،۵ فیصد) محروم هستند. سطح بالای محرومیت در بخش سوخت پخت و پز به طور مستقیم با نگرانی در مورد صحت اطفال ناشی از آلودگی هوا داخل خانه، بیماری های حاد تنفسی یا سایر شرایط تهدید کننده زندگی همراه است.

این فصل، شاخص فقر چند بُعدی را بر اساس گروپ های سنی تقسیم می کند. به همین منظور، سطح فقر چند بُعدی را در سه گروپ: ۱۷-۰ ساله، ۱۸-۳۹ ساله، و ۴۰ ساله و بالاتر از آن مقایسه می کنیم. توجه داشته باشید که ۵۴ فیصد افغان ها تا هنوز هژدهمین سالگرد تولد خویش را تجلیل نکرده اند، بنابراین سطح فقر اطفال نشان دهنده وضعیت بزرگترین گروپ سنی نفوس است. ما همچنین تفاوت های این گروپ های فرعی را در مناطق دهاتی و شهری نیز تحلیل می کنیم. برای تشریح مفصل تر، در پایان این فصل، تقسیم بندی اضافی برای اطفال ۱۷-۱۰ و ۹-۰ ساله ارائه شده و سپس آنها را با سایر گروپ های سنی نفوس مقایسه می کنیم.

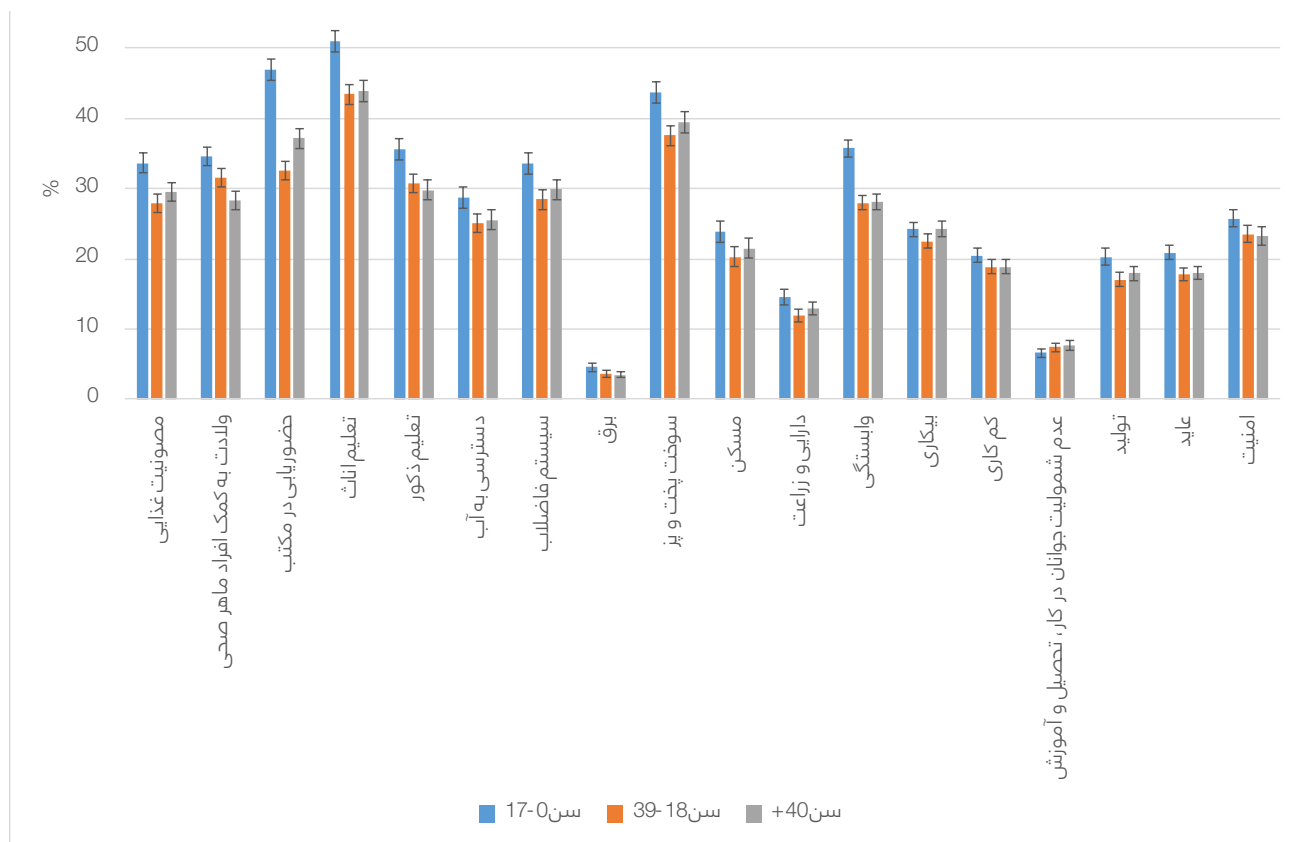
جدول ۴،۱ شاخص فقر چند بُعدی، نسبت سرانه (H) و شدت فقر (A) به تفکیک گروپ های سنی

گروپ عمر	سهم نفوس (%)	MPI	فواصل اطمینان (95%)		H (%)	فواصل اطمینان (95%)		A (%)	فواصل اطمینان (95%)	
0 تا 17 ساله	54.3	0.298	0.29	0.307	56.4	54.9	57.9	52.8	52.5	53.2
18 تا 39 ساله	30	0.251	0.242	0.259	48	46.5	49.5	52.2	51.9	52.6
40+ ساله	15.8	0.257	0.248	0.265	49	47.5	50.5	52.4	52.1	52.8

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

شاخص هایی که نسبت سرانه اطفال محروم از لحاظ احصائیوی مشابه با بقیه نقوس است عبارت از بیکاری (۲۴,۲٪)، عدم شمولیت جوانان در کار، تحصیل و آموزش (۶,۶٪)، تکان از لحاظ تولید (۲۰,۳٪) و امنیت (۲۵,۸٪) می باشند. این شاخص ها نشان می دهند که شرایط خانواری که خارج از کنترل جوان ترین اعضای آنهاست، تأثیر منفی بالای اطفال کشور در تمام سنین می گذارد. نسبت سرانه محرومیت اطفال مشخصا در شاخص حضور یابی در مکتب (۴۶,۹٪)، تعلیم دختران (۵۱٪)، سوخت پخت و پز (۴۳,۷٪) بسیار بلند است. این نتایج به ما کمک می کند تا وضعیت اطفال را در کشور بهتر درک کنیم و بر اساس آن، بینش های مفیدی را برای افزایش سرمایه گذاری هایی که به طور خاص جهت بهبود رفاهیت آنها کمک می کنند، فراهم کنیم.

شکل ۲.۴ نسبت سرانه سانسور نشده به تفکیک گروه های سنی ۱۳۹۵

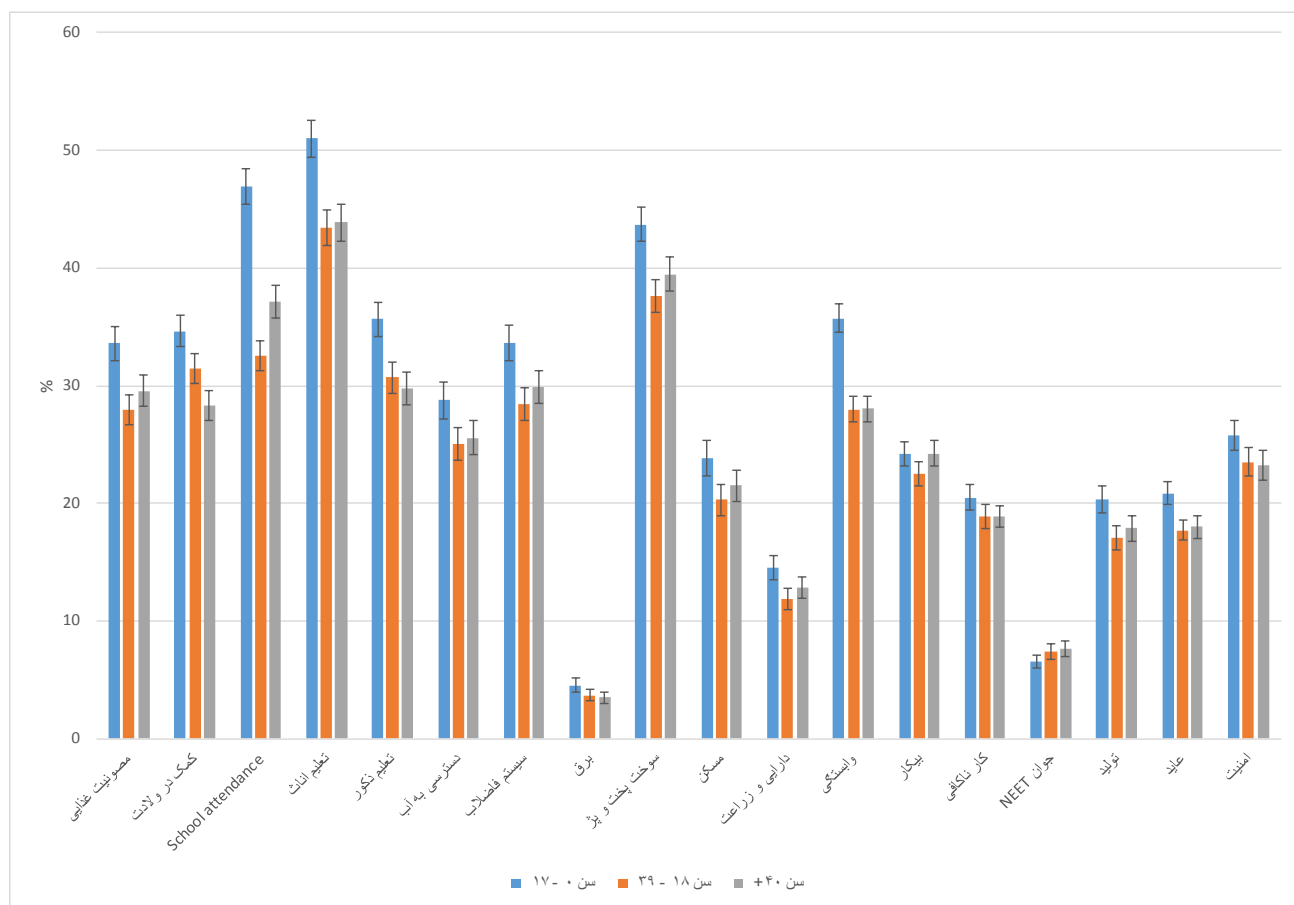

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

فقیر در خانوارهای زندگی می کنند که در شاخص وابستگی محروم می باشند و نسبت به سایر گروه های سنی تقریباً ۱۰ فیصد بیشتر است.

شکل ۲،۴ نسبت سرانه سانسور شده را به تفکیک گروه های سنی نشان می دهد. به طور عموم مدل ها در مقایسه با نسبت سرانه سانسور نشده مشابه اند، با در نظر داشت اطفال که در محروم ترین گروه سنی ۱۷-۰، قرار دارند. بیش از ۵۰ فیصد این اطفال فقیر هستند و در خانوار هایی زندگی می کنند که از لحاظ تعلیم دختران محروم می باشند. این بدان معنی است که همه اطفال فقیر عملاً در این شاخص محروم هستند. تقریباً ۴۷ فیصد اطفال در این محدوده سنی فقیر هستند و در خانوار های زندگی می کنند که از تعلیم محروم اند و فیصدی مشابه مردم فقیر هستند و در خانوار های زندگی می کنند که از مواد پخت و پز کافی محروم اند. حدود ۳۶ فیصد اطفال

شکل ۲،۴ نسبت سانسور شده به تفکیک گروه های سنی، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

تعداد کمی از مشاهدات برای این گروه انجام نمی شود. شاخص فقر چند بُعدی برای اطفال ۱۷-۰ سال در مقایسه با سایر گروه های سنی، صرف نظر از منطقه ای است که در آن زندگی می کنند، در بلند ترین حد خود قرار دارد. این شاخص برای اطفال مسکون در مناطق دهاتی به ۰,۳۳۵ می رسد، در حالی که برای اطفال که در مناطق شهری زندگی می کنند، ۰,۱۰۷ است.

در مناطق شهری، بیش از ۲۰ فیصد اطفال ۱۷-۰ ساله فقیر چند بُعدی هستند - این یک رقم نگران کننده در مقایسه با سایر گروه های سنی در مناطق شهری است که نسبت فقر آن ها حدود ۱۵ فیصد می باشد. فقر دهاتی حتی بالاتر است، و متأسفانه اطفال، یک بار دیگر در گروه های سنی هستند که بیشترین فقر را تجربه می کنند. حدود ۶۵ فیصد اطفال در این مناطق، فقیر چند بُعدی اند.

شکل ۳,۴ فیصدی سهم هر شاخص را در فقر چند بُعدی برای هر گروه سنی نشان می دهد. ترکیب شاخص فقر چند بُعدی در تمام گروه های سنی مشابه است، که تعلیم دختران، کمک در ولادت، مصونیت غذایی، و حضوریابی در مکتب بیشترین سهم را در فقر چند بُعدی دارند. تنها سهم نزدیک به ۱۵ فیصد ناشی از محرومیت در شاخص حضوریابی در مکاتب برای اطفال ۱۷-۰ ساله و برای بزرگ سالان بالای ۴۰ ساله است.

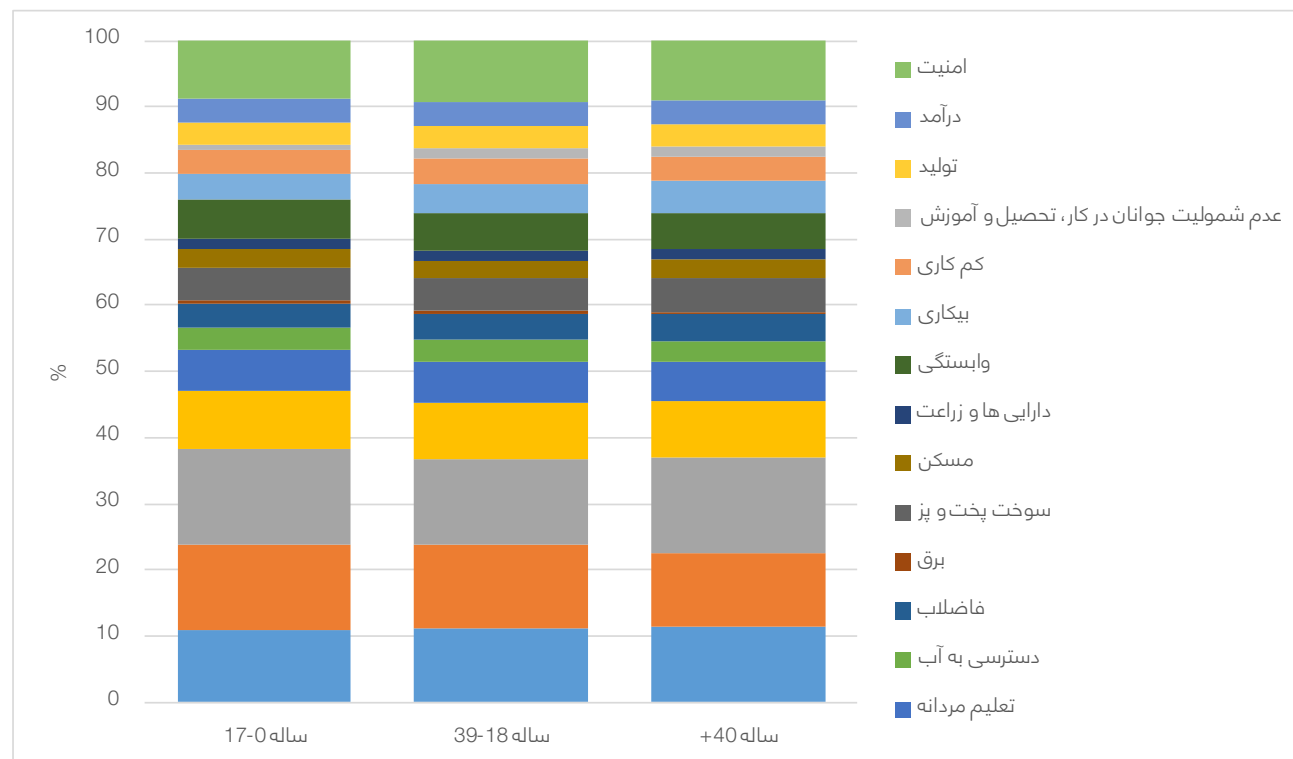
در تمامی گروه های سنی، بیشترین سهم را مصونیت غذایی، کمک در ولادت و حضوریابی در مکاتب دارا می باشد. برای تمام گروه های سنی، این سه شاخص به ترتیب، بیش از یک سوم ارزش شاخص فقر چند بُعدی مربوطه را تشکیل می دهند. به طور مشابه، در تمام گروه های سنی، برق کمترین سهم را در ارزش شاخص فقر چند بُعدی مربوطه دارد و همیشه کمتر از ۱ فیصد است.

بالاخره، سطوح فقر چند بُعدی را برای هر گروه سنی در مناطق شهری و دهاتی تحلیل می کنیم. نظر ما این است که این تقسیم بندی برای نفوس کوچی ها با توجه به

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان سال ۱۳۹۵ - تحلیل و گزارش

شکل ۳،۳: فیصدی سهم هر شاخص در گروپ سنی شاخص فقر چند بُعدی، ۱۳۹۵

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

جدول ۳،۲: نسبت سرانه سانسور شده به تفکیک گروپ های سنی و مناطق دهاتی / شهری، ۱۳۹۵

شهری (24 فیصد تمام نفوس)											
گروه سنی	سهم نفوس (%)	ش.ف.ج	فواصل اطمینان (95%)		H (%)	فواصل اطمینان (95%)	A (%)		گروه عمر	سهم نفوس (%)	
17-0	50.27	0.107	0.092	0.121		21.75	18.93	24.58	49	48	50
39-18	32.84	0.076	0.063	0.088		15.81	13.36	18.27	47.8	46.99	48.6
+40	16.89	0.075	0.064	0.087		15.46	13.22	17.69	48.59	47.42	49.76
شهری (71 فیصد تمام نفوس)											
گروه سنی	سهم نفوس (%)	ش.ف.ج	فواصل اطمینان (95%)		H (%)	فواصل اطمینان (95%)	A (%)		A	فواصل اطمینان (95%)	
17-0	55.35	0.345	0.336	0.354		65.27	63.73	66.81	52.91	52.54	53.28
39-18	29.14	0.301	0.292	0.31		57.57	56.04	59.1	52.31	51.97	52.66
+40	15.51	0.309	0.3	0.319		58.95	57.32	60.57	52.48	52.09	52.86

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

به عنوان متمم تحلیل و با در نظر گرفتن حجم نمونه، جزئیات بیشتری شاخص فقر چند بُعدی و شاخص های فرعی آن را بر اساس سنین ۹۰- و ۱۰-۱۷ ساله در اختیار شما قرار می دهیم.

در مقایسه با چهار گروپ سنی (۹۰-، ۱۰-۱۷، ۱۸-۳۹ و ۴۰+)، بلند ترین فقر چند بُعدی در بین اطفال ۹۰- ساله، به تعقیب آن در بین اطفال ۱۰ تا ۱۷ ساله وجود دارد (شکل ۳،۴ را ملاحظه کنید). با توجه به فواصل اطمینان تمام ارقام مربوطه، شاخص فقر چند بُعدی این دو گروپ به طور قابل ملاحظه ای بالاتر از شاخص فقر چند بُعدی ملی است. به وضوح مشاهده می شود که اطفال گروپ آسیب پذیر و سزاوار اند از لحاظ پالیسی به ایشان توجه شود.

همانطور که قبلاً توضیح داده شد، ارزش بلند شاخص فقر چند بُعدی برای دو گروپ فرعی اطفال ناشی از تفاوت های بزرگ در میزان فقر آنها در مقایسه با سایر گروپ های سنی می باشد. حدود ۵۷ فیصد و ۵۵ فیصد اطفال در گروپ های سنی ۹۰- و ۱۰-۱۷ به ترتیب در فقر چند بُعدی زندگی می کنند. این میزان های فقر نظر به تمام گروپ های سنی در بلند ترین حد قرار دارد و نظر به میزان فقر ملی بالاتر میباشد. متأسفانه، میزان فقر چند بُعدی صرف برای اطفال بیش از ۵۰ فیصد است. هر دو گروپ اطفال در ۵۳ فیصد از شاخص های وزن شده محروم اند. به این ترتیب، به طور اوسط، این گروپ ها نیز با بیشترین شدت فقر در مقایسه با سایر گروپ های نفوس روبرو اند.

تحلیل تداخل بین فقر پولی و فقر چند بُعدی اطفال معلومات مهم را برای پالیسی سازان ارایه می کند. طوری که در جدول ۴،۳ نشان داده شده است، ۴۰ فیصد اطفال ۱۷-۰ ساله از لحاظ پولی و از لحاظ چند بُعدی به عنوان فقیر شناخته شده اند - آن ها فقیرترین فقرا هستند. به عنوان یک موضوع مثبت، ۲۵،۳ فیصد اطفال از لحاظ هر دو معیار به عنوان غیر فقیر شناخته شده اند. این

بدان معنی است که حدود سه چهارم اطفال، یا از لحاظ شاخص فقر چند بُعدی، یا از لحاظ پولی و یا نظر به هر دو معیار فقیر هستند. به طور خاص، ۱۶،۴ فیصد از اطفال از لحاظ شاخص فقر چند بُعدی فقیر هستند، اما از لحاظ پولی فقیر نیستند. این اطفال از محرومیت های همزمان رنج می برند که بر زندگی آنها تاثیر منفی به جا خواهد گذاشت. اقدامات برای بهبود وضعیت آنها، تلاش جهت ایجاد پالیسی های هماهنگ بین سکتور های مختلف، از جمله صحت و معارف را ضرورت دارد.

برعکس، ۱۸،۳٪ از اطفال به صورت چندگانه غیر فقیر هستند، اما در خانوار های فقیر پولی زندگی می کنند. این تحلیل عدم انطباق روش های فقر پولی و چند بُعدی را به وضوح نشان می دهد. هر دو معیار مهم اند و باید با هم مورد استفاده قرار گیرند. یک نمونه تداخل مشابه زمانی که گروپ های فرعی اطفال ۹۰- و ۱۰-۱۷ را در نظر بگیریم، مشاهده می شود (جدول ۴-۳ را ملاحظه کنید). حدود ۱۶ فیصد اطفال در هر دو گروپ سنی، از لحاظ پولی فقیر نیستند، اما از فقر چند بُعدی رنج می برند.

جدول ۴،۳ فقر پولی و چند بُعدی، اطفال ۱۷-۰ ساله

فقر چند بُعدی (k=40%)			
فقر پولی	غیرفقیر	فقیر	مجموع
غیرفقیر	25.3	16.4	41.7
فقیر	18.3	40	58.3
مجموع	43.6	56.4	100

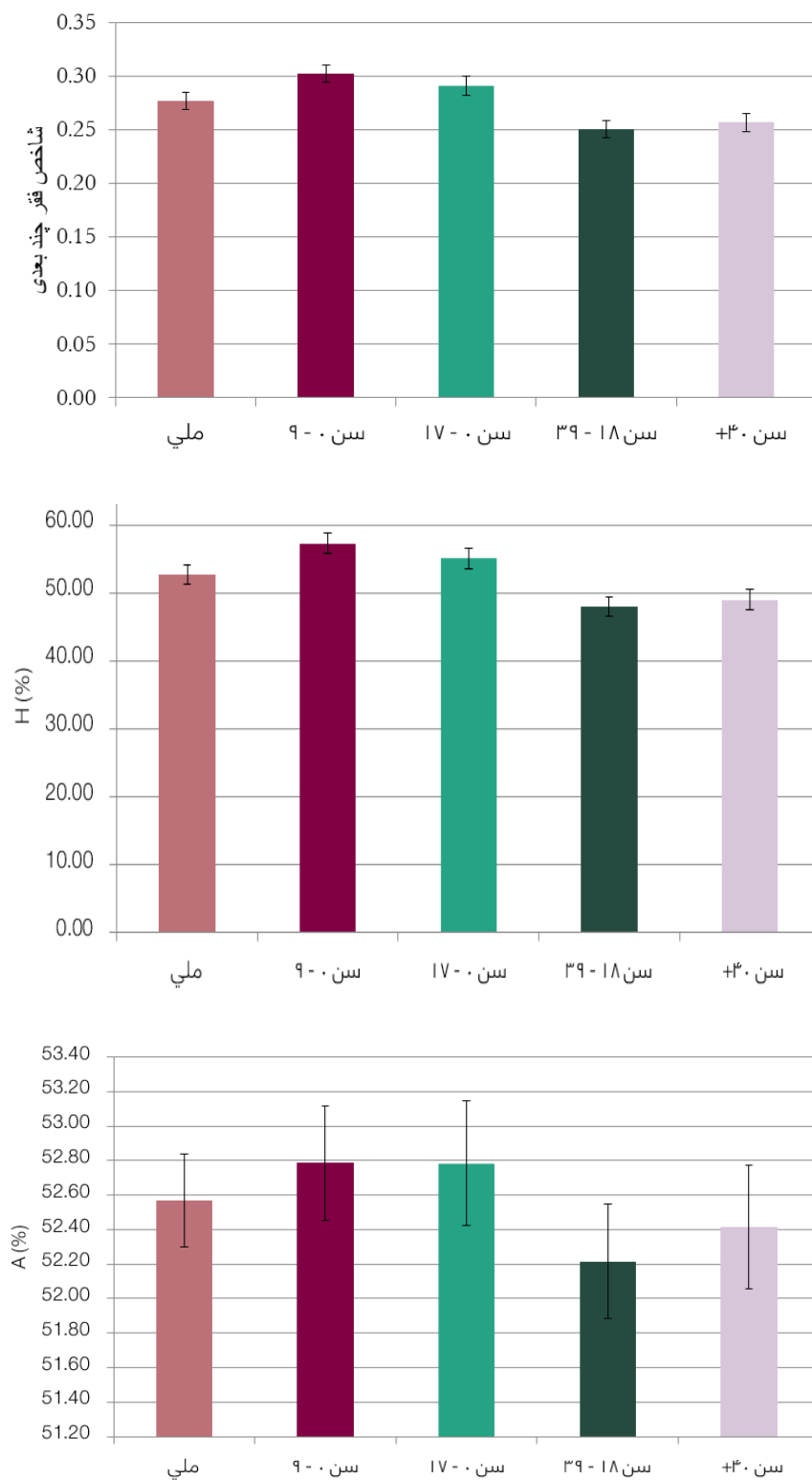
منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

جدول ۴،۴ فقر پولی و چند بُعدی، اطفال ۹۰- و ۱۰-۱۷ ساله

اطفال 0-9 ساله				اطفال 10-17 ساله			
فقر چند بُعدی (k=40%)				فقر چند بُعدی (k=40%)			
فقر پولی	غیرفقیر	فقیر	مجموع	فقر پولی	غیرفقیر	فقیر	مجموع
غیرفقیر	23.38	15.94	39.32	غیرفقیر	26.49	16.63	43.12
فقیر	18.06	42.62	60.68	فقیر	18.44	38.45	56.88
مجموع	41.44	58.56	100	مجموع	44.93	55.07	100

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

شکل ۴، فقر چند بُعدی به تفکیک گروپ های سنی (وسیع)

منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

۵. قدم های بعدی

شاخص فقر چند بُعدی افغانستان می تواند تلاش ها را در این راستاء تقویت بخشیده تا فقر کاهش یابد، همچنان موفقیت ها را نظارت نموده و آن را به نمایش بگذارد.

این سند، شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان را با استفاده از ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ ارائه می دارد. به همین ترتیب، این سند، اساس یا مبنای شاخص فقر چند بُعدی برای افغانستان است. این گزارش راجع به اینکه سطح فقر در کجا بلند است، نحوه ترکیب فقر چگونه می باشد - در نتیجه اولویت های پالیسی

هدف از نشر شاخص فقر چند بُعدی ملی برای اولین بار در افغانستان، صرفاً سنجش بهتر فقر نیست، بلکه پایان دادن به آن است. بسیاری از کشورها دریافته اند که شاخص فقر چند بُعدی ملی آنها شواهدی ارایه می دارد که می تواند برای توحید، تقویت و تعدیل چندین اولویت موجود شان استفاده شود تا کاهش فقر سرعت یابد. شاخص فقر چند بُعدی افغانستان بازتابی از اولویت های چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان بوده و سرخط های آن به شاخص های مربوط به پالیسی تقسیم شده است، بنابراین

سوم، و مهمتر از همه، این که استفاده از شاخص فقر چند بُعدی برای طرح پالیسی ها حیاتی است. استفاده از شاخص فقر چند بُعدی همراه با معیار فقر پولی از سروی وضعیت زندگی در افغانستان ممکن است ساحات اقدامات سازنده را بلافاصله برجسته کند، حتی شاخص فقر چند بُعدی تجدید شده افغانستان برای یک یا دو سال آینده، مفید خواهد بود. بخاطر تسهیل این امر، باید گزارشات ولایتی به زبان های انگلیسی، دری و پشتو موجود باشد. بر علاوه نیاز به یک ارتباط حمایتی فعالانه دارد تا شهروندان، ادارات، وزارتخانه ها، سطوح پایین دولت و دیگران احساس مالکیت کنند و با اطمینان کامل بتوانند شاخص فقر چند بُعدی افغانستان را تفسیر کنند. تقویم رویدادها و استراتژی ارتباطات برای عمل باید تنظیم شود.

نظارت مکرر، وضاحت، آشنایی و سرعت حرکت را جهت پر کردن خلاء انکشاف از طریق اصلاح پالیسی ها و برنامه ها ایجاد می کند. کشورهای مانند کولمبیا که شاخص فقر چند بُعدی دارند به طور مکرر نظارت و سالانه آنرا تجدید می کنند، قادر به کاهش سریع شاخص فقر چند بُعدی خود بوده اند، زیرا با استفاده از شواهد شاخص فقر چند بُعدی، بودجه مشابه به صورت مؤثر به مصرف میرسد. ضرورت تمرکز بالای اطفال از جمله توصیه های ضروری پالیسی است، زیرا آنها یک گروه خاص آسیب پذیر هستند، که میزان بلند فقر آنان در آینده چالش های فراوانی را برای تمام کشور نیز ایجاد خواهد نمود. اقدامات برای بهبود صحت اطفال، تعلیم و تحصیل، فرصت های شغلی و چانس زنده ماندن، بالای توانایی های آنها در آینده تأثیر می گذارد، بنابراین، باید در برنامه های انکشافی بین السکتوری به آنها اولویت داده شود.

یکی دیگر از مشاهدات کلیدی این است که محرومیت ها با هم مرتبط هستند، بنابراین تأکید بر پالیسی های هماهنگ ضروری است. پیشرفت ها از لحاظ حضور در مکاتب، ارائه کمک در ولادت و مصونیت غذایی به طور واضح باید اولویت اجزای این برنامه ها باشد. یک ارزش کلیدی شاخص فقر چند بُعدی اینست که می تواند یک رهنمود خوب تخصیص بودجه مبتنی بر شواهد در بین پالیسی های کلیدی اجتماعی و سرمایه گذاری های زیربنایی باشد. تخصیص بودجه باید سطح فقر را منعکس کند و در عین حال، پاداشی عملکرد خوب برای کاهش فقر در یک مدت کوتاه و همچنان یک انگیزه قوی برای کاهش پالیسی باشد.

تجربه تا به امروز نشان داده است، کشورهای دارای شاخص فقر چند بُعدی ملی که تعهد سیاسی واضح، دقت بلند احصائی و هماهنگی مؤثر پالیسی در میان وزارتخانه ها را دارا اند، سریع ترین کاهش فقر چند بُعدی را داشته اند. انگیزه شاخص فقر چند بُعدی ملی افغانستان تسریع کاهش فقر چند بُعدی، بهبود پالیسی ها، تخصیص منابع و در نتیجه بهبود زندگی مردم افغانستان می باشد.

- تغییرات در سطح کشور و در مناطق شهری و دهاتی، یک بررسی اجمالی را ارائه می دارد و نشان دهنده قوت نتایج برای تغییرات در مشخصات مقیاس ها میباشد. ارائه تمام نتایج با فواصل اطمینان آنها، ارزیابی های سطح ولایتی را که به شکل توضیحی - نه به شکل کاملاً دقیق - ارائه شده اند بسیار واضح و ملموس می سازد.

بعضی قدم های بعدی مهم نیز وجود دارد. نخست، تداوم و تجدید شاخص های فقر چند بُعدی به شکل منظم آن حیاتی میباشد. اکثریت شاخص های فقر چند بُعدی ملی هر یک یا دو سال بعد تجدید می شوند. هر سه سال یک بار هم کافی خواهد بود تا تغییرات مشاهده شوند، اما خلای طولانی بین سروی ها باعث میشود تا تصویر کلی را از دست بدهیم.

ارقام مورد نیاز برای برآورد شاخص فقر چند بُعدی افغانستان باید در سروی آینده عاید و مصرف و نیروی کار، و سروی وضعیت انکشاف افغانستان جمع آوری شوند - به دلیل این که بسیاری از پرسش ها بسیار کوتاه هستند - سوالاتی که حداقل چهار مورد از پنج بُعد را پوشش می دهد باید در سروی اهداف انکشاف پایدار نیز شامل گردد تا در طول یک دوره ای که فقر به طور بالقوه به سرعت کاهش میکند به صورت مکرر تجدید گردند. با توجه به این که سروی های خانوار در حال تغییر اند، ضروری پنداشته می شود که توجه جدی صورت گیرد تا سوالات اساسی مرتبط به شاخص فقر چند بُعدی سهواً از قلم نیافتند. به همین دلیل لست دقیق و جامع سوالاتی که برای برآورد شاخص فقر چند بُعدی استفاده می شوند، در این گزارش ضمیمه شده است.

دوم، واضح و مبرهن است، ارقام را می توان به سطح ولایت تجزیه کرد، اما با در نظر داشت حجم نمونه، درجه بندی دقیق ولایات با در نظر داشت فاصله اطمینان آن امکان پذیر نیست. با این حال، بر اساس مشوره های انجام شده در مرحله طراحی، یک خواست مستمر برای موجودیت ارقام با کیفیت به سطح محلی وجود داشت. بنابراین، افزایش حجم سروی برای اولویت دهی به ارقام مفید و در عین حال بسیار مهم می باشد. درس هایی سایر کشورها که این کار را به نحوه مؤثری انجام داده اند ممکن مورد جستجو قرار گیرد. تعدادی از کشورها یک ست فرعی از سوالات مربوط به شاخص فقر چند بُعدی را مستقیماً در سرشماری شامل می سازند، زیرا بسیاری از سوالات مختصر، مستقیم و قابل اجرا هستند (با این حال، سوالات مربوط به اشتغال شاید امکان نداشته باشد که به طور دقیق در سرشماری ها شامل گردند). بعضی کشور ها حجم نمونه خود را افزایش می دهند. در حالت عدم موجودیت چنین ارقام ممکن است از ارقام جاریه و سایر منابع جهت برآورد تا شاخص فقر چند بُعدی نیابتی برای سطوح پایین تر حکومت استفاده شود.

منابع

Alkire, S. and Foster, J. (2011). 'Counting and multidimensional poverty measurement', *Journal of Public Economics*, 95(7), 476–487.

Central Statistics Organization, The Islamic Republic of Afghanistan. (2018). *Afghanistan Living Conditions Survey 2016–17*. Kabul: CSO.

The Islamic Republic of Afghanistan. (2016). *Citizens' Charter National Priority Program*. Kabul.

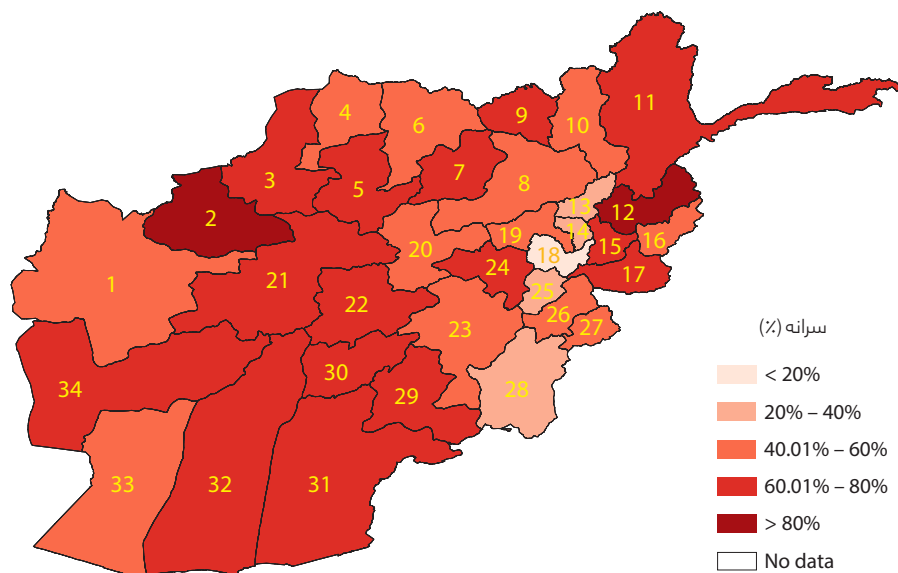
The Islamic Republic of Afghanistan. (2017). *Afghanistan National Peace and Development Framework (ANPDF) 2017 to 2021*. Kabul: Office of the Deputy Minister for Policy.

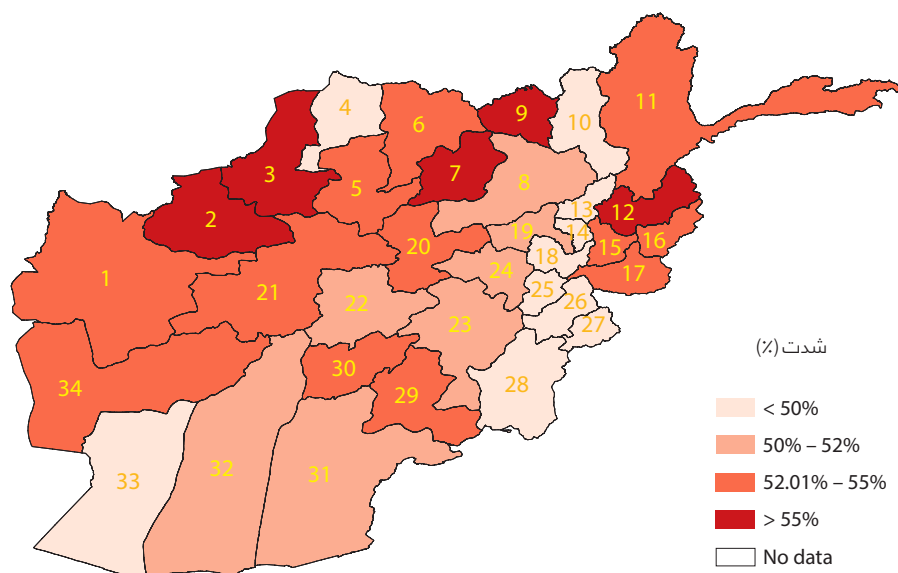

ضمیمه ۱ نقشه های فقر

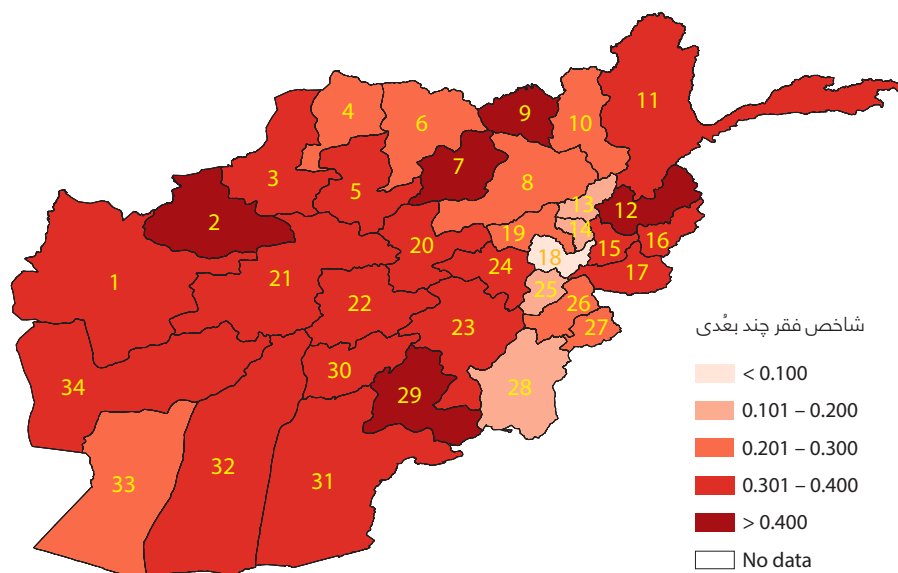
منبع: محاسبات نویسندگان بر اساس ارقام سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵.

شدت فقر چند بُعدی (A)

شاخص فقر چند بُعدی (MPI)

تخار	۱۸	کابل	۱
کندز	۱۹	کاپیسا	۲
سمنگان	۲۰	پروان	۳
بلخ	۲۱	وردک	۴
سرپل	۲۲	لوگر	۵
غور	۲۳	ننګرهار	۶
دایکندي	۲۴	لغمان	۷
ارزگان	۲۵	پنجشیر	۸
زابل	۲۶	بغلان	۹
کندهار	۲۷	بامیان	۱۰
جوزجان	۲۸	غزنی	۱۱
فاریاب	۲۹	پکتیکا	۱۲
هلمند	۳۰	پکتیا	۱۳
بادغیس	۳۱	خوست	۱۴
هرات	۳۲	کنړها	۱۵
فراه	۳۳	نورستان	۱۶
نیمروز	۳۴	بدخشلن	۱۷

ضمیمه ۲. شاخص فقر چند بُعدی: یک نسبت سرانه تعدیل شده

استفاده می شود تا مشخص گردد که یک شخص فقیر است یا خیر. یک درجه بندی عمومی محرومیت C_i برای هر فرد با جمع کردن نمرات وضعیت محرومیت تمام d شاخص و ضرب کردن آن با وزن های مربوطه، محاسبه می شود یعنی: $C_i = \sum_j (z_j \cdot d_{ij})$ یک فرد در صورتی به عنوان فقیر تشخیص می گردد که $C_i \geq k$ باشد که در آن k ، در غیر آن صورت به عنوان فقیر شناسایی نمی شود. نمرات محرومیت تمام n افراد توسط وکتور C خلاصه می شود.

پس از شناسایی ست و درجه محرومیت فقرا، نسبت سرانه تعدیل شده (M_0) را بدست می آوریم. بسیاری از کشورها آن را بنام شاخص فقر چند بُعدی می شناسند. ضرور است تا محراق تمرکز در زمان سنجش فقر، تنها بالای کسانی که به عنوان فقیر شناخته شده اند، باید باقی بماند. این فرصت آن را ممکن می سازد که وکتور درجه محرومیت سانسور شده $C(k)$ را از C بدست آورد، طوری که $C(k) = C_i$ هرگاه $C_i \geq k$ در غیر این صورت $C_i = 0$. $M_0 = \frac{1}{n} \sum C(k)$ مساوی به اوسط درجه محرومیت سانسور شده است:

فرض کنید که در یک نقطه خاص زمانی، به تعداد n نفر در افغانستان وجود دارند و رفاه آنها با d شاخص ارزیابی می شود. ما دستاورد فرد i در شاخص z را توسط $x_{iz} \in R$ برای همه $i=1, \dots, n$ و $z=1, \dots, d$ نشان می دهیم. دستاورد های n فرد در d شاخص توسط متریکس $n \times d$ بُعدی X خلاصه می شود، طوری که قطار ها افراد و ستون ها شاخص های را نشان می دهد. برای هر شاخص یک وزن خاص بر مبنای ارزش محرومیت نسبت به محرومیت های دیگر اختصاص داده شده است. وزن نسبی وابسته به هر شاخص z در همه افراد یکسان است و با w_z مشخص می شود، طوری که $w_z < 0$ بوده $\sum_{z=1}^d w_z = 1$ می باشد.

برای تحلیل یک بُعدی، مردم وقتی منحیت فقیر شناخته می شوند که آنها نتوانند ضروریات سرحدی را که به نام خط فقر یاد می گردد، تأمین کنند، در غیر آن صورت فقیر نمی باشند. در یک تحلیل چند بُعدی از دیدگاه شمارش - مانند نسبت سرانه تعدیل شده - یک فرد در دو مرحله به عنوان فقیر یا غیر فقیر شناخته شده می شود. در مرحله اول، یک فرد با در نظر داشت سرحد محرومیت، در هر شاخص محروم و یا غیر محروم شناخته می شود. ما سرحد محرومیت را برای شاخص z توسط Z_z نشان می دهیم و سرحدات محرومیت توسط وکتور Z خلاصه می شود. هر فردی i در هر شاخص z محروم پنداشته می شود در صورتی $(x_{iz} < Z_z)$ ، در غیر آن صورت محروم نمی باشد. ما درجه بندی حالت محرومیت z را برای هر فرد در هر بُعد بر اساس حالت محرومیت تعیین می کنیم. اگر فرد i در شاخص z محروم باشد، پس $g_{iz} = 1$ و در غیر آن صورت $g_{iz} = 0$ خواهد بود. در قدم دوم درجه بندی وضعیت محرومیت وزن شده هر فرد در تمام d شاخص

برای $k=0.10$ رویکرد شناسایی به دیدگاه تقاطع عطف می گردد؛ برای $w = (w_1, \dots, w_d)$ این دیدگاه منحیت رویکرد اتحاد شناخته شده؛ و $w = (w_1, \dots, w_d)$ توسط Alkire و Foster به عنوان رویکرد سرحدات دوگانه معرفی شده و یا هم به طور کلی به عنوان رویکرد میانجی شناخته شده است.

معنی اصطلاحات «بعد» و «شاخص» در Alkire and Foster (۲۰۱۳) و Alkire and Santos (۲۰۱۰) کمی متفاوت است. در Alkire and Santos (۲۰۱۳) هیچ تفاوتی میان این دو اصطلاح وجود ندارد. گرچه در Alkire and Santos (۲۰۱۰) اصطلاح «بعد» به پایه رفاه اطلاق گردیده که متشکل از چندین شاخص می باشد.

سرانه تعدیل شده گروپ فرعی α را با ترتیب به n^α ، X^α و M_α نشان داده شود، پس M_α مجموعی را می توان به صورت ذیل بیان کرد:

$$M_\alpha = \text{MPI} = \sum_{\ell=1}^m \frac{n^\ell}{n} M_\alpha(X^\ell).$$

این ویژگی همچنان به عنوان تجزیه پذیری به گروپ های فرعی شناخته شده و جهت درک سهم گروپ های فرعی مختلف در سطوح مجموعی فقر مفید می باشد. باید توجه داشت که سهم هر گروپ فرعی در فقر مجموعی بستگی به سطح فقر گروپ های فرعی مذکور و سهم نفوس همان گروپ ها دارد.

ویژگی سوم M_α این است که می توان آن را به صورت اوسط نسبت سرانه سانسور شده شاخص های بیان کرد که بر اساس وزن های نسبی مرتبط وزن گذاری شده اند. نسبت سرانه سانسور شده یک شاخص، نسبت نفوسی می باشد که از چند بُعد فقیر بوده و به طور همزمان از همان شاخص محروم است. هرگاه نسبت سرانه سانسور شده شاخص z را به h_z نشان دهیم، پس M_α را می توان به شکل ذیل بیان کرد:

$$M_\alpha = \text{MPI} = \sum_{j=1}^d w_j h_j^\alpha = \sum_{j=1}^d w_j \left[\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n g_{ij}^\alpha(k) \right],$$

در فورمول فوق، هرگاه $k \geq c_j$ باشد، $g_{ij}^\alpha(k) = g_{ij}^\alpha$ بوده در و غیر آن $g_{ij}^\alpha(k) = 0$ می باشد. روابط مشابهی را می توان بین A و محرومیت میان فقرا ایجاد کرد. هرگاه نسبت مردم فقیر، محروم از شاخص z را به h_z^p نشان دهیم، پس، با تقسیم هر دو طرف مساوات به H خواهیم داشت:

$$A = \frac{\text{MPI}}{H} = \sum_{j=1}^d w_j \frac{h_j}{H} = \sum_{j=1}^d w_j h_j^p.$$

این روش تجزیه فقر، تحلیل فقر چند بُعدی را ممکن می سازد تا به طور واضح نشان دهد که چگونه شاخص های مختلف در فقر نقش دارند و در طول زمان چگونه تأثیرات خود را تغییر می دهند. اگر سهم شاخص z در M_α توسط h_z نشان داده شود، پس سهم شاخص z در M_α عبارت است از:

$$\Phi_j = w_j \frac{h_j}{\text{MPI}} = w_j \frac{h_j^p}{A}.$$

پس از شناسایی ست و درجه محرومیت فقرا، نسبت سرانه تعدیل شده M_α را بدست می آوریم. بسیاری از کشورها آن را بنام شاخص فقر چند بُعدی می شناسند. ضرور است تا محراق تمرکز در زمان سنجش فقر، تنها بالای کسانی که به عنوان فقیر شناخته شده اند، باید باقی بماند. این فرصت آن را ممکن می سازد که وکتور درجه محرومیت سانسور شده $c(k)$ را از c بدست آورد، طوری که $c_\alpha(k) = c_\alpha$ هرگاه $k \geq c_\alpha$ در غیر این صورت $c_\alpha(k) = 0$. M_α مساوی به اوسط درجه محرومیت سانسور شده است:

$$M_\alpha = \text{MPI} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n c_i^\alpha(k).$$

مشخصات شاخص چند بُعدی فقر

ما اکنون برخی از ویژگی های M_α را که برای تحلیل پالیسی مفید اند، معرفی می کنیم. اول اینکه M_α می تواند به عنوان حاصل ضرب دو جزء بیان شود: سهم نفوس که از چند بُعد فقیر اند یا نسبت سرانه چند بُعدی (H و اوسط درجه محرومیت صرف در میان فقرا و یا شدت آن (H) از لحاظ تخنیکی،

$$M_\alpha = \text{MPI} = \frac{q}{n} \times \frac{1}{q} \sum_{i=1}^n c_i^\alpha(k) = H \times A;$$

در فورمول فوق، q تعداد فقرا را نشان میدهد. این خاصیت یک پیامد جالب پالیسی برای تحلیل های میان مدت دارد. کاهش قابل ملاحظه ای در M_α ممکن است با کاهش H یا کاهش A اتفاق بیافتد. این تفاوت تنها با ملاحظه M_α قابل درک نیست. هرگاه کاهش در M_α در اثر کاهش تعداد افرادی که فقیر هستند واقع گردد، تنها H کاهش می یابد، ولی A ممکن کاهش نیابد. از سوی دیگر، اگر کاهش در M_α در اثر کاهش محرومیت فقیرترین فقرا واقع گردد، پس A کاهش می یابد، نه H .

ویژگی دوم M_α این است که اگر تمام نفوس به m گروپ مانع الجمع جامع تقسیم شوند، پس M_α مجموعی می تواند به شکل ارزش وسطی M_α وزن شده m گروپ فرعی نشان داده شود، طوریکه وزنها سهم نفوس مربوطه را نشان می دهد. هرگاه مترکس دستاورد، نفوس و نسبت

ضمیمه ۳: پرسشنامه استفاده شده برای سنجش شاخص فقر چند بُعدی^۹

کود سوال	سوال	گزینه جوابات (برای سوالات بسته)
1. سوال 3.4 بخش 3	چند ساله است <اسم> برای اطفال کمتر از یکسال 00 بنویسید	
2. سوال 11.2 بخش 11	آیا <اسم خوانده و نوشته میتواند>	1=بلی 2=نخیر
3. سوال 3.3 بخش 3	قرابت <اسم> با رئیس خانوار چیست؟	01= رئیس خانوار 02= شوهر / خانم 03= پسر / دختر 04= داماد / عروس 05= نواسه 06= پدر / مادر 07= خواهر زاده یا برادرزاده 08= برادر / خواهر 09= خواهر یا برادر خانم / خواهر یا برادر شوهر / خانم برادر / شوهر خواهر 10= سایر اقارب و خویشاوندان 11= غیر اقارب
4. سوال 3.5 بخش 3	آیا <اسم> ذکور یا اناث است؟	1=ذکور 2=اناث
5. سوال 25.2 بخش 25 (صحت طفل و مادر)	نتیجه مصاحبه با این خانم چطور است ؟	1=تکمیل شده 2=در خانه نیست 3=درد کرد 4=یک قسمت تکمیل شده 5=صلاحیت نداشت 6=سایر
6. سوال 25.3 بخش 25 (صحت طفل و مادر)	حالت مدنی شما چگونه است؟	1=متاهل 2=بیوه 3=طلاق شده/جدا شده
7. سوال 25.7 بخش 25 (صحت طفل و مادر)	آیا شما تا به حال طفلی به دنیا آورده اید؟ یعنی طفلی که حتماً برای یک بار گریسته باشد تنفس کرده باشد و حد اقل یک نشان از زنده بودن داده باشد، اما برای چند ساعت یا چند دقیقه زنده گی کرده باشد؟	1=بلی 2=نخیر
8. سوال 25.8 بخش 25 (صحت طفل و مادر)	در پنج سال گذشته طفلی به دنیا آورده اید؟	1=بلی 2=نخیر
9. سوال 3.6 بخش 3	حالت مدنی <اسم> چیست؟	1=متاهل 2=بیوه 3=طلاق گرفته یا جدا شده 4=نامزد 5=هرگز ازدواج نکرده
10. سوال 25.10 بخش 25	در جریان آخرین آیا کسی را به منظور مراقبت صحتی دوران حاملگی دیده اید؟	1=بلی 2=نخیر 8=نمیدانم

11.	سوال 25.11 بخش 25	در جریان آخرین وضع حمل تان چند بار مراقبت صحنی دوران حاملگی دریافت کرده اید؟	98=نمیدانم
12.	سوال 25.12 بخش 25	آیا در دوران آخرین حمل تان از این اشخاص کسی را برای مراقبت صحنی دوران حمل ملاقات کرده اید؟ داکتر	1=بلی 2=نخیر
13.	سوال 25.13 بخش 25	آیا در دوران آخرین حمل تان از این اشخاص کسی را برای مراقبت صحنی دوران حمل ملاقات کرده اید؟ قابل یانرس	1=بلی 2=نخیر
14.	سوال 25.14 بخش 25	آیا در دوران آخرین حمل تان از این اشخاص کسی را برای مراقبت صحنی دوران حمل ملاقات کرده اید؟ دایه محلی	1=بلی 2=نخیر
15.	سوال 25.17 بخش 25	شخصی که در ولادت آخرین طفل تان کمک کرد، کی بود؟	1=داکتر 2=قابل یانرس 3=دایه محلی
16.	سوال 25.18 بخش 25	آین ولادت در کجا صورت گرفت؟	1=در خانه یا در خانه همسایه یا وابستگان 2=شفاخانه دولتی 3=سایر تسهیلات صحنی دولتی 4=تسهیلات صحنی خصوصی 5=سایر موارد
17.	سوال 4.21 بخش 4	عمده ترین منبع آب آشامیدنی اعضای خانوار تان در ماه گذشته چه بود؟	نل در داخل خانه 1..... نل در داخل حویلی یا محوطه خانه 2..... نل عامه / یا نل ایستاده 3..... بمبه دستی (چاه برمه لی، کویه لی / چاه دستی) 4..... چشمه یا کاریز - محفوظ 5..... چشمه یا کاریز - غیر محفوظ 6..... چاه - محفوظ 7..... چاه - غیر محفوظ 8..... آب سطحی (دریا، جوی، نهر، کانال آبیاری، حوض، کنده) 9..... تانکر آب 10..... سایر مشخص سازید 11.....
18.	سوال 4.19 بخش 4	خانوار تان از کدام نوع بدرفت استفاده میکند؟	مبرز حفره لی معمولی سرپوشدار 1.... مبرز حفره لی معمولی بدون سرپوش 2.... مبرز حفره لی بهبود یافته هواکش دار 3.... مبرز کمود دار (بافلش) وصل شده درسیستم فاضلاب 4..... مبرز کمود دار (بافلش) وصل شده درچاه سپتیک 5..... مبرز کمود دار (بافلش) وصل شده درچاه / یا گودال 6..... مبرز کمود دار (بافلش) وصل شده در جای دیگر 7..... مبرز یک خانه لی یا دو خانه لی - همراهی مجرای ادراری 8.....

مبرز یک خانه لی یا دوخانه لی - بدون مجرای اداری. 9..... مبرز نداریم / صحرایی / ساحه باز / بته ها. 10.... سایر مشخص سازید 11.....			
روشنایی درخانه نیست 1.... برق 2.... گاز. 3.... شمع 4.... مواد سوخت (تیل ، تیل خاک و غیره) . 5 سایر منابع 6...	عمده ترین منبع انرژی برای تنویر منزل تان چه است؟	سوال 4.15 بخش 4	19.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ شبکه برق دولتی	سوال 4.14 بخش 4	20.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ جنراتور دولتی	سوال 4.14 بخش 4	21.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ جنراتور (خصوصی (تیلی)	سوال 4.14 بخش 4	22.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ دینامو (خصوصی (آبی)	سوال 4.14 بخش 4	23.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ جنراتور قریه (تیلی)	سوال 4.14 بخش 4	24.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ دینامو قریه (آبی)	سوال 4.14 بخش 4	25.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ برق آفتابی	سوال 4.14 بخش 4	26.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ برق بادی	سوال 4.14 بخش 4	27.
1= بلی 2= نخیر	طی ماه گذشته خانوار تان کدام وقت یکدام منابع ذیل برق دسترسی داشته اند؟ بطری	سوال 4.14 بخش 4	28.
فضولات حیوانی 1.... هیژم، بته وشاخه درخت 2....، چوب سوخت 3.... باقی مانده مواد زراعتی وزباله یا اشغالی 4....	طی ماه گذشته عمده ترین منبع انرژی برای پخت و پز خانوار تان چه بود؟	سوال 4.16 بخش 4	29.

ذغال سنگ/ذغال چوب 5..... گاز 6..... برق 7..... سایر 8....			
گل / خاک 1..... کانکریٹ / کاشی 2..... سایر 3....	مواد عمده ساختمانی بام اتاقهای تعمیر که خانوار در آن زیست دارد چه است ؟	سوال 4.4 بخش 4	30.
کانکریٹ با سیخ گول 1 چوب / چوب با گل 2..... حلیی / فلزی 3..... گادر با خشت پخته 4.... خشت خام 5..... سایر 6....	مواد عمده ساختمانی بام اتاقهای تعمیر که خانوار در آن زیست دارد چه است ؟	سوال 4.3 بخش 4	31.
خشت پخته / سنگ 1..... کانکریٹ/سمنت 2.... خشت خام/ گل 3..... سنگ / گل 4.... سایر 5.....	مواد عمده ساختمانی دیوار خارجی اتاقهای تعمیر که خانوار در آن زیست دارد چه است ؟	سوال 4.2 بخش 4	32.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ یخچال	سوال 7.1 بخش 7	33.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ ماشین لباس شویی	سوال 7.1 بخش 7	34.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ جاروب برقی	سوال 7.1 بخش 7	35.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ منقل/بالون گاز	سوال 7.1 بخش 7	36.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ اوتو	سوال 7.1 بخش 7	37.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ تلویزیون	سوال 7.1 بخش 7	38.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ تلفون موبایل	سوال 7.6 بخش 7	39.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ دیش انتن (ستلات دیش)	سوال 7.6 بخش 7	40.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ بایسکل	سوال 7.1 بخش 7	41.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ موٹر سایکل	سوال 7.1 بخش 7	42.
	خانوار شما چه تعداد از اقلام ذیل را دارا می باشد ؟ موٹر	سوال 7.1 بخش 7	43.
بلی=1 نخیر=2	آیا <اسم> گاهی در مکتب رسمی شامل بوده ؟	سوال 11.5 بخش 11	44.
1=ابتدائیه) 6-1 2=متوسطه) 9-7	بلند ترین سطح تعلیم و تحصیل رسمی که <اسم> شامل بوده کدام است ؟	سوال 11.7 بخش 11	45.

3=لېسه) 10 - 12) 4=دارالمعلمين) 13-14) 5=پوهنتون (13-16) يا موسسات مسلکي (13-14) 6=بالتر ازفاکولته) 17-19) 7=تعليمات اسلامي) 1-14)			
1=ابتدائيه) 6-1) 2=متوسطه) 7-9) 3=لېسه) 10 - 12) 4=دارالمعلمين) 13-14) 5=پوهنتون (13-16) يا موسسات مسلکي (13-14) 6=بالتر ازفاکولته) 17-19) 7=تعليمات اسلامي) 1-14))	بلند ترين صنفی که <اسم> تکميل کرده کدام است ؟ اگر صنفی را تکميل نکرده 00 نوشته کنيد	سوال 11.8 بخش 11	46.
1=بلی 2=نخیر	آيا اسم خوانده و نوشته ميتواند؟	سوال 11.2 بخش 11	47.
1=بلی 2=نخیر	آيا <اسم> گاهی در مکتب یا سایر موسسات تعلیمی در سال 1395 شامل بوده ؟	سوال 11.9 بخش 11	48.
01=مکتب وجود نداشت/ بسیار دور بود 02=طفل بسیار خورد است 03=ضرورت بود تا طفل کار کند 04=فامیل اجازه مکتب رفتن را نداد 05=مکتب او را شامل نکرد 06=نبودن معلمان انات 07=در جریان مکتب عروسی کرد 08=مريضی معيوبيت 09=به قدر ضرورت تعليم نمود 10=مکتب را خوش ندارد چیزی یاد نمی گیرد 11=مصارف مکتب بسیار زیاد بود 12=مکتب به طور موقت غیر فعال بود 13=مشکلات امنیتی 14=در امتحان کانکور بی نتیجه مانده 15=سایر دلایل	دلیل عمده که <اسم> در سال 1395 شامل مکتب یا سایر موسسات تعلیمی نیست چیست ؟	سوال 11.11 بخش 11	49.
1=شاغل 2=کم کار 3=بیکار 4=غیر فعال از نظر اقتصادی	وضعیت اشتغال		50.
1=بلی 2=نخیر	آيا <اسم> کدام تعليمات مسلکي یا تخنیکي را در 12 ماه گذشته تعقیب نموده است ؟	سوال 11.4 بخش 11	51.
1=بلی 2=نخیر	آيا اسم گاهی در مکتب یا سایر موسسات تعلیمی در سال 1394 شامل بوده ؟	سوال 11.12 بخش 11	52.
1=بلی 2=نخیر	در دوازده ماه گذشته ، آيا خانوار شما کدام صدمه را که شدیداً تاثيرات منفی بالای اعضای خانوار داشته باشد تجربه کرده است؟	سوال 10.1 بخش 10	53.
ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید	سوال 10.3 بخش 10	54.

	کمبود مقدار آب آشامیدنی		
55.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید کمی و یا خرابی آب زراعتی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
56.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید سطح بسیار بلند و غیر معمول آفات و امراض نباتی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
57.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید محو کوکنار	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
58.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید سطح بسیار بلند و غیر معمول امراض حیوانی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
59.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید کاهش ساحه چراگاه ها و علفچر ها	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
60.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید کاهش دسترسی به راه مهاجرت کوچی ها	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
61.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید حوادث طبیعی (زلزله ، لغزش زمین / برف کوچ و غیره)	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
62.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید خرابی آب وهوا که باعث پائین آمدن محصولات یا عاید گردید	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
63.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید تعداد بیش از حد عودت کننده گان	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
64.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید بلند رفتن بیش از حد نرخ مواد غذایی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
65.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید پائین آمدن بیش از حد نرخ محصولات زراعتی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
66.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید به شدت عاید خانوار پائین آمد مانند: از دست دادن کار یا معاش ، افلاس در کاروبار	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
67.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید مریضی شدید ، تصادم یا فوت یکی از اعضای کارکن خانوار	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
68.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید مریضی شدید ، تصادم یا فوت اعضای دیگر خانوار	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
69.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید از دست دادن خانه ، زمین و یا مواشی	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
70.	سوال 10.3 بخش 10	حداکثر سه صدمه خانوار را حلقه نمائید نا امنی ، خشونت ، سرقت	ضعیف 2= متوسط 3= شدید 1=
71.	سوال 1.5 بخش 5	کود محل اقامت	1= شهری 2= دهاتی 3= کوچی
72.	سوال 10.9 بخش 10	وضعیت امنیتی را در این محل چگونه ارزیابی می کنید ؟	1= بسیار امن= 2 بصورت متوسط امن 3= امن نیست ، نا امنی نیست= 4 بصورت متوسط نا امن

			5=بسیار نا امن
73.	سوال 10.10 بخش 10	آیا این خانوار به دلیل خشونت یا نا امنی در حال حاضر از محل زندگی خویش بیجا گردیده است ؟	بلی=1 نخیر=2
74.	سوال 10.20 بخش 10	اولین اولویت تقاضای خانوار شما در این منطقه بر آورده شدن آن از دولت چیست ؟ یک جواب را برای هر یک از اولویت های اول ، دوم و سوم حلقه کنید ؟	1= بهبود بخشیدن کمیت آب آشامیدنی 2=بهبود بخشیدن کیفیت آب آشامیدنی 3=احیای مجدد سیستم آبیاری 4=اعمار یا ترمیم سرکهای محلی 5= اعمار / احیای مجدد پل و پلچک ها 6=بهبود بخشیدن تسهیلات جدید صحنی 7=بهبود بخشیدن تسهیلات/یا ایجاد تسهیلات جدید تعلیم و تربیه برای دختران 8=بهبود بخشیدن تسهیلات/یا ایجاد تسهیلات جدید تعلیم و تربیه برای پسران 9=ایجاد/بهبود بخشیدن تسهیلات تعلیم و تربیه برای هردو دختران و پسران 10=ایجاد / بهبود بخشیدن منازل رهائشی 11=بهبود بخشیدن خدمات زراعتی 12=بهبود بخشیدن خدمات وترنری 13=ایجاد / بهبود بخشیدن سیستم پروگرام قرضه های کوچک 14=افزایش فرصت استخدام برای زنان 15=افزایش فرصت استخدام برای مرد ها 16=افزایش فرصت استخدام برای هر دو مردان و زنان 17=تدویر کورسهای سواد آموزی برای زنان 18= تدویر کورسهای سواد آموزی برای مرد ها 19=تدویر کورسهای سواد آموزی برای هر دو مردان و زنان 20= تدویر کورسهای آموزشهای مسلکی برای زنان 21=تدویر کورسهای آموزشهای مسلکی برای مرد ها 22= تدویر کورسهای آموزشهای مسلکی برای هر دو مردان و زنان 23=تهیه برق 24 = اصلاح وبهبود بخشیدن وضعیت سیستم قضائی محلی 25=افزایش امنیت 26 = خلع سلاح قوماندانان و ملیشه های محلی

27= ایجاد میکانیزم محلی حل منازعات بالای مسایل زمین و خانه 28= سایر را مشخص سازید			
1=بلی 2=نخیر	آیا کدام عضو خانوار شما درحال حاضر کدام حیوان یا مویشی دارد بدون پرندگان؟	سوال 5.1 بخش 5	.75
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ گاو (شیری و گوشتی)	سوال 5.2 بخش 5	.76
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ بز	سوال 5.2 بخش 5	.77
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ گوسفند	سوال 5.2 بخش 5	.78
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ خر	سوال 5.2 بخش 5	.79
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ قلبه گاو و غزگاو	سوال 5.2 بخش 5	.80
	چه تعداد از حیوانات ذیل را بشمول چوجه های آن خانوار شما درحال حاضر مالک آن است؟ اشتر	سوال 5.2 بخش 5	.81
1=بلی 2=نخیر	آیا شما و یا کدام یک از اعضای خانوار تان مالک کدام زمین زراعتی آبی بدون باغ بودید؟	سوال 6.1 بخش 6	.82
	خانوار شما مالک چند جریب زمین آبی - بدون باغ در فصل برداشت حاصل بهاری 1394 بود؟	سوال 6.2 بخش 6	.83

ABBAS Farzami | Rumi Consultancy | World Bank| Flickr CC BY-NC-ND

سایر سوالات بکار رفته بخاطر تجزیه شاخص فقر چند بُعدی

کود سوال		سوال	گزینه جوابات (برای سوالات بسته)
1.	سوال 3.4 بخش 3	چند ساله است <اسم> برای اطفال کمتر از یکسال '00' بنویسید	
2.	سوال 1.5 بخش 1	کود محل اقامت	شهری=1 دهاتی=2 کوچی=3
3.	سوال 1.1 بخش 1	نام ولایت	کابل=01 کاپیسا=02 پروان=03 وردک=04 لوگر=05 ننګرهار=06 لغمان=07 پنجشیر=08 بغلان=09 بامیان=10 غزنی=11 پکتیکا=12 پکتیا=13 خوست=14 کنړها=15 نورستان=16 بدخشن=17 تخار=18 کندز=19 سمنگان=20 بلخ=21 سرپل=22 غور=23 دایکندی=24 ارزگان=25 زابل=26 کندهار=27 جوزجان=28 فاریاب=29 هلمند=30 بادغیس=31 هرات=32 فراه=33 نیمروز=34

نوت

نوت

ادارة ملي احصائيه و معلومات

د احصائيې او معلوماتو ملي اداره

NSIA

ISBN 978-9936-1-0307-8

9 789936 103078